

פסק דין

1. לפניי תביעה שהגישה התובעת נגד בעלה לשעבר, הנתבע להורות על איזון משאבים בלתי שוויוני, מוטה לטובתה, בכלל נכסי הצדדים, למעט נכסים שיוחרגו (להלן- "התביעה הרכושית" או "התביעה").

רקע עובדתי

להלן השתלשלות כרונולוגית של העובדות כפי שהתבררו מחומר הראיות שהובא בפני בית המשפט:

2. התובעת (נ') ילידת 1976, יהודיה, עלתה לישראל בשנת 1991; בוגרת לימודי תואר ראשון בפסיכולוגיה ותקשורת ותואר שני בעיצוב גרפי.

3. הנתבע (א') יליד 1975, נוצרי, הגיע לישראל בשנת 2006 או 2007; בהכשרתו המקצועית הינו מהנדס בקרת איכות.

4. תחילת ההיכרות של הצדדים כבני זוג בשנת 2005 בגיאורגיה, ובשנת 2006 או 2007 כאמור הגיע הנתבע בעקבות התובעת לישראל (עמ' 29, ש' 16-20), והצדדים חיו יחדיו. בהמשך הדרך ביקשו הצדדים למסד את הקשר הזוגי: תחילה, ערכו ביום 25.7.2008 טקס נישואים רפורמי בישראל (להלן- "החתונה הרפורמית"), ובהמשך נישאו זל"ז בנשואים אזרחיים בגיאורגיה ביום 18.3.2009 (להלן- "החתונה האזרחית"). הנישואים הותרו ביום 5.12.2017 (תה"ן 6661-07-15) (נספח ד' לתצהיר הנתבע).

5. מנישואיהם נולדה לצדדים בתם, קטינה ילידת 9.6.2010 (להלן- "הקטינה").

6. לאורך שנות החיים המשותפים התובעת עצמאית ו/או שכירה, עובדת כמעצבת גרפית, ואילו הנתבע השתלב כשכיר בשוק העבודה, חלק מהזמן עבד בסופרמרקט וחלק מהזמן היה מובטל מעבודה.

7. בתחילת דרכם המשותפת בישראל התגוררו הצדדים בשכירות. ביום 14.6.2009 רכשו הצדדים דירה מגורים הנמצאת ברח' הידועה גם כחלקה בגוש .. (להלן- "הדירה"). הזכויות בדירה נרשמו ע"ש שני הצדדים בחלקים שווים (ת/1), ומימון הרכישה בסך של

1,015,000 ₪ או 1,080,000 ₪ מקורו בהון עצמי בסך של 300,000 ₪, ומהלוואה מובטחת במשכנתא בסך של 715,000 ₪ שנלקחה מבנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ בימים 17.7.2009 ו- 27.8.2009 (2/ת).

8. ביום 5.6.2014, עפ"י הצעתה של התובעת, יצא הנתבע את גבולות המדינה ועזב לגיאורגיה (ראו: תדפיס כניסות ויציאות מהארץ מיום 13.10.2016 תה"ן 6661-07-15).

9. ביום 19.10.2017 חזר הנתבע לישראל.

10. הליכים משפטיים נפתחו ביוזמתה של התובעת ביום 5.7.2015 עת הגישה נגד הנתבע: תביעה להתרת נישואים (תה"ן 6661-07-15), תביעת משמורת (6649-07-15); תביעת מזונות קטינה (תמ"ש 6612-07-15), ותביעה לפירוק השיתוף בזכויות בדירה (תמ"ש 6649-07-15) (להלן - **"התביעה לפירוק שיתוף"**).

בהמשך, הגישה התובעת תביעות נוספות: בקשה לאפוטרופסות בלעדית מיום 17.12.2015 שהתקבלה ביום 28.10.2016 (א"פ 37099-12-15); בקשה לפי החוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991 מיום 8.11.2017 (להלן - **"הבקשה לצו הגנה"**) (ה"ט 19152-11-17); בקשה ליישוב סכסוך מיום 12.2.2018 (י"ס 24533-02-18); תביעה רכושית מיום 5.3.2018 (תלה"מ 8047-03-18).

11. ביום 26.10.2015, בהיעדר הגנה ובהיעדר התייצבות, ניתן פסק דין בתביעות הנ"ל לפיו נקבעה משמורת הקטינה אצל אמה, והנתבע חויב בתשלום מזונות, כולל מדור והחזקתו וחינוך, בסך של 2,500 ₪ לחודש (להלן - **"פסק הדין למזונות"**). כמו כן, ניתן צו לפירוק השיתוף בזכויות בדירה ומינוי עו"ד שמואל אריאלי, ב"כ התובעת דאז, ככונס נכסים.

12. ביום 5.4.2017 נדחה המתווה שהציע כונס הנכסים לפיו התובעת תרכוש את חלקו של הנתבע בדירה כ"תפוסה" וינוכו מחלקו של הנתבע בתמורה תשלומי משכנתא שמשלמת התובעת וכן מלוא סכום פסק הדין למזונות עד שימלאו לקטינה 18 שנים. יחד עם זאת, נקבע כדלקמן: "לאור העובדה כי לא התרתי את מכירת הנכס כתפוס, אם תסבור המשיבה כי עדיף לה להשאיר את המצב כמו שהוא ולעקל את חלקו של המשיב בדירה להבטחת מזונות, אתיר לה לחזור בה מהתביעה". כמו כן, ניתנו הוראות לצורך קידום פירוק השיתוף (להלן - **"החלטה מיום 5.4.2017"**) (בקשה מס' 2 תמ"ש 6649-07-1).

13. לאחר שובו של הנתבע לישראל הוא מיהר והגיש הליכים כדלקמן: בקשה ליישוב סכסוך מיום 25.10.2017 (י"ס 49052-10-17); בקשה לעיכוב יציאה מהארץ של הקטינה מיום 3.1.2018 (תמ"ש 8036-01-18); תביעה לביטול פסק דין למזונות מיום 7.1.2018 (תמ"ש 14233-01-18); תביעה לזמני שהות מיום 9.5.2018 (תלה"מ 19338-05-18).

14. בהמשך, השכילו הצדדים להגיע להסכמות חלקיות, כדלקמן: ביום 7.1.2018 הוסכם "מבלי להודות בכל טענה, ובכפוף לקידום הליך פירוק השיתוף בדירה", כי תיאסר כניסתו של הנתבע לדירה וב"כ הצדדים יתמנו כונסי נכסים ויפעלו למכר הדירה כפנויה בשוק החופשי (ה"ט 19152-11-17). ההסכמה קיבלה תוקף של פסק דין.

ביום 27.5.2018 הוסכם כי המועד הקובע שישמש כנקודת זמן בה יוערך, יחושב ויאוזן בפועל צָבֵר הזכויות והחובות של הצדדים הינו יום 6.6.2014 (להלן - **"המועד הקובע"**).

ביום 27.5.2018 הוסכם על ביטול האפוטרופסות הבלעדיות, ועל חלוקת זמני שהות אצל הנתבע (תלה"מ 8047-03-18). ההסכמה קיבלה תוקף של החלטה.

15. ביום 12.4.2018 נדחתה בקשתה של התובעת לעיכוב הליכי כינוס נכסים בתביעה לפירוק שיתוף. התובעת הגישה בקשת רשות ערעור (רמ"ש 21246-05-18). בית משפט שלערעור הציע כי מבלי להודות בטענות תינתן רשות הערעור והערעור יתקבל באופן בו יעוכבו הליכי פירוק השיתוף עד למתן פסק הדין בתביעה הרכושית, וזאת בכפוף לתשלום חודשי במשך תקופת העיכוב שתשלם התובעת לנתבע בסך של 2,000 ₪ לחודש בגין השימוש שעושה בחלקו הרשום בדירה, והצעתו התקבלה על ידי הצדדים ביום 15.7.2018.

16. ביום 18.4.2018 נדחתה בקשתו של הנתבע לביטול פסק הדין למזונות (תלה"מ 14233-01-18).

17. לבירור התביעה הרכושית הגישו הצדדים ועדים מטעמם תצהירים במקום עדות ראשית (התובעת ביום 15.11.2018; הנתבע ביום 28.1.2019).

18. שתי ישיבות הוכחות התקיימו, ובמהלכן נשמעו חקירות נגדיות כדלקמן: ביום 25.2.2019 עדים מטעם התובעת: ד"ר ט.י. (להלן- "ד"ר ט.י." או "האב"), וד"ר ק.י. (להלן- "ד"ר ק.י." או "האם"), ד"ר ר.י. (להלן- "ד"ר ר.י." או "הדוד"), ד"ר נ.י. (להלן- "ד"ר נ.י." או "אשת הדוד"), גבי ל.י. אחיינית של התובעת (להלן- "האחיינית"), גבי ש.ג., בת דודה מדרגה שניה של התובעת (להלן- "גבי ג'"), גבי נ.ק, חברת ילדות של התובעת (להלן- "גבי ק'"); וביום 28.2.2019 בעלי הדין.

19. הצדדים הגישו סיכומים בכתב וכעת ניתן פסק הדין.

טענות הצדדים

20. התובעת טוענת בין היתר כדלקמן:

א. התביעה לפירוק שיתוף והתביעה הרכושית מבוססות על עילות שונות, והצורך לתבוע איזון משאבים התגבש רק ביום 3.1.2018, והתובעת פעלה בתום לב ונתנה הודעה על כוונתה לתבוע איזון משאבים כחלק מקידום הפירוק ביום 7.1.2018. משכך, אין תחולה לכלל בדבר השתק עילה. לחילופין, בסכסוכי משפחה ראוי להכריע במכלול התביעות במטרה להימנע מחלוקה לא שוויונית, ומכח סמכותו של בית המשפט בסעיף 8(א) לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995 יש לראות בהודעתה של התובעת מיום 7.1.2018 כבקשה למתן היתר לפיצול סעדים, ומשלא התנגד לכך הנתבע ייחשב הדבר כמתן היתר מכללא.

ב. תחילת צבירת המשאבים ביום 18.3.2009 עד למועד הקובע, המוסכם, ביום 6.6.2014.

ג. הדירה שייכת במלואה לתובעת לאור אומד דעת הצדדים, כוונותיהם ומעשיהם. לחילופין, יש לקבוע איזון לא שוויוני בבעלות בדירה לטובת התובעת משיקולי צדק ואף משיקולי טובתה של הקטינה.

ד. יש לחשב את חלקו של הנתבע בדירה מתוך שווי הדירה במועד הקובע ולא במועד המכר, שכן עליית שווי הדירה לאחר מועד הקרע נובעת מכך שהתובעת נשאה במלוא נטל המשכנתא, וככל שלא הייתה משלמת – הדירה הייתה נמכרת ע"י הבנק.

ה. ראוי לקזז ולהוון את מלוא חוב מזונות ולחלופין את חלק המדור בחוב המזונות, עבר ועתיד, מחלקו של הנתבע בדירה, ככל שייקבע, וכך יובטח כי הקטינה לא תיעקר מביתה. בנוסף, מרכז חייו של הנתבע בגיאורגיה ויש חשש ברור ומובהק כי הנתבע ירד מהארץ ויחזור לשם וימשיך לא לשלם מזונות במידה ואלו לא יקוזזו מתוך חלקו ככל שייקבע בתמורת הדירה.

ו. ראוי להחריג מהאיזון את מלוא הזכויות הסוציאליות של התובעת, שכן נצברו מעבודתה הקשה בזמן שהנתבע בחר מרצונו לא לעבוד כרבע מתקופת הנישואים.

ז. התובעת לקחה \$4,000 הלוואה בשנת 2011 מקרוב משפחה, מר ג.ס., וההלוואה הושבה באוקטובר 2014, ויש לאשר את מלוא ההחזר מחלקו של הנתבע.

21. הנתבע טוען בין היתר כדלקמן:

א. דין התביעה להידחות על הסף מחמת מעשה בית דין נוכח פסק דין מיום 26.10.2015 והחלטה מיום 5.4.2017 בתמ"ש 6649-07-15 ופסק דין מיום 7.1.2018 בה"ט 19152-11-17.

ב. יש לדחות על הסף את החלק המתייחס לדירה ו/או חלוקת תמורתה נוכח תקנה 101(א)(3) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 בשל שימוש לרעה בהליכי משפט וכן חוסר תום לב קיצוני.

ג. מועד תחילת צבירת המשאבים המשותפים הינו ביום 25.7.2008.

ד. הדירה משותפת לצדדים בחלקים שווים.

ה. אין עילה לחלוקה שלא מחצה על מחצה של הזכויות שנצברו במהלך החיים המשותפים.

ו. אין אפשרות להורות על מכירה של הדירה כ"תפוסה".

ז. אין מקום לקיזוז חוב מזונות עבר ועתיד מחלקו של הנתבע בשווי הדירה.

ח. לא הוכחה הלוואה ממר ס'.

דין והכרעה

22. מספר שאלות עומדות על הפרק ומצריכות הכרעה:

א. מעשה בית דין בהקשר של חלוקת תמורת הדירה.

ב. מועד תחילת צבירת המשאבים.

- ג. היקף הרכוש העומד לאיזון בין הצדדים (הלוואה משנת 2011, דירה, זכויות סוציאליות).
- ד. אופן האיזון הראוי של הרכוש העומד לחלוקה בין הצדדים בנסיבות המיוחדות של העניין.
- ה. האם מתקיימות נסיבות המצדיקות היוון דמי מזונות ו/או המדור.

23. אדון בטענות אחת לאחת.

מעשה בי"ד

24. בע"א 1545/08 מוסקונה ואח' נ' סולל בונה בע"מ (4.3.2010) נקבע:

"הכלל בדבר מעשה בית דין ככל שהוא נוגע להשתק עילה, קובע כי אם תביעה נדונה לגופה והוכרעה על ידי בית משפט מוסמך - בית המשפט לא ייזקק לתביעה נוספת בין אותם הצדדים או חליפיהם אם היא מבוססת על עילה זהה (ראו: ע"א 823/08 חזן נ' רשות המסים-פקיד שומה נתניה, פסקה 7, 4.1.2009) (להלן: עניין חזן); נינה זלצמן מעשה-בית-דין בהליך אזרחי 29-30 (1991) (להלן: זלצמן). כאשר צד להליך מעלה טענה בדבר השתק עילה בשל עילות תביעה זהות, המבחן לו נזקק בית המשפט חורג מן הבחינה הפרטנית של שני כתבי התביעה זה מול זה. הוא בוחן האם על-פי מהות הדברים מדובר בשתי התדייניות הנוגעות לאותו עניין עצמו והאם הזכות או האינטרס המוגן שנפגעו בשתי התביעות זהים. כמו כן בוחן בית המשפט את מידת הדמיון בתשתית העובדתית הניצבת ביסוד שני ההליכים (ראו: ע"א 1650/00 זיסר נ' משרד הבינוי והשיכון, פ"ד נז(5) 166, 181 (2003) (להלן: עניין זיסר); עניין חזן, פסקה 7; אורי גורן סוגיות בסדר דין אזרחי 112-114 (מהדורה עשירית, 2009) (להלן: גורן)). עוד נפסק כי מקום שהתובע יכול היה לרכז את כל העובדות ואת כל הטענות הנוגעות למעשה במסגרת ההתדיינות הראשונה, תיחשבנה שתי התובעות כנסמכות על עילות זהות (ראו: עניין זיסר, 181; ע"א 2035/03 לב יסמין בע"מ נ' ת.ג.י. בע"מ, פ"ד נח(6) 447, 453 (2004); עניין חזן, פסקה 7; גורן, 113). ודוק: אין צורך שההליך הראשון יכלול את כל המרכיבים הנכללים בהליך הנוסף וכדברי השופטת א' פרוקצ'יה: מבחן "זהות העילות" בהקשר של עקרון מעשה-בית-דין זכה לפירוש רחב למדי בפסיקת בתי-המשפט. הוא מתקיים מקום ששתי התביעות מבוססות על עילות זהות בבסיסן, גם אם בתביעה המאוחרת נכללים פרטים ומרכיבים נוספים שלא פורטו בתביעה הקודמת (עניין זיסר, 181)"

25. זכות התביעה של התובעת לקבל מחצית שווי הזכויות בדירה נובעת מדיני הקניין, וכנזכר ביום 26.10.2015 ניתן צו לפירוק השיתוף בזכויות בדירה. לעומת זאת, זכות התביעה של התובעת לעתור לאיזון לא שוויוני בדירה ע"י קבלת חלק עודף מתוך חלקו של הנתבע בדירה, היא זכות חוזית הנובעת מהוראת סעיף 8 לחוק יחסי ממון, ועילת תביעה כזו אפשרית רק לאחר שהצדדים התגרשו ומקום שלא נחתם הסכם גירושין.

26. לאור האמור לעיל, אין ממש בטענתו של הנתבע בדבר קיומו של מעשה בית דין. משכך, אף אין צורך להידרש לטענה החלופית של התובעת בעניין בקשה להיתר פיצול סעדים שהנתבע הסכים לה במשתמע לפחות.

מועד תחילת צבירת המשאבים

27. שנויה מחלוקת בין הצדדים לעניין מועד תחילת תקופת צבירת המשאבים. התובעת מנסה לקצר את התקופה, ולטענתה המועד הוא יום 18.3.2009 - מועד החתונה האזרחית, ואילו הנתבע מנסה למתוח את התקופה, ולטענתו המועד הוא יום 25.7.2008 - מועד החתונה הרפורמית.

28. מתברר מבדיקת חומר הראיות, כי הנתבע הגיע לישראל בשנת "2006-2007 משהו כזה" (עמ' 29, ש' 17) על מנת לחיות עם התובעת: "הזמנתי אותו בתור בן זוג לישראל, וחיינו ביחד בדירה" (עמ' 29, ש' 27); הצדדים הגישו בקשה משותפת למשרד הפנים כדי שהנתבע יוכל להגיע ולעבוד בישראל (עמ' 29, ש' 21-18); והם התגוררו תחת קורת גג אחת וניהלו משק בית משותף (עמ' 29, ש' 34-31; עמ' 30, ש' 30-24).

29. בהמשך, החליטו הצדדים לקשור את גורלם יחדיו באופן רשמי, וכדבריה של התובעת: "כן בוודאי אחרת למה אנשים מתחתנים?" (עמ' 33, ש' 31). מאחר שמדובר בצדדים שאינם בני אותה דת, נערכו שני טקסי חתונה: ביום 25.7.2008 - חתונה רפורמית יוקרתית בישראל בה השתתפו מוזמנים רבים (לפחות 160 איש - עמ' 49, ש' 17-20) רובם המכריע מצד התובעת (עמ' 49, ש' 20, 24-25; סעיף 3 לתצהיר ד"ר ק.י.; סעיף 3 לתצהיר ד"ר ט.י.; סעיף 3 לתצהיר גב' ג'; סעיף 7 לתצהיר האחיינית); ביום 18.3.2009 - חתונה אזרחית בגיאורגיה.

30. מתברר מחומר הראיות כי במשפחתה של התובעת "זה לא מקובל אצל גרווינים יהודים להיכנס להריון לפני חתונה" (עמ' 10, ש' 3-4; עמ' 33, 28-29). משכך, על רקע הרצון להביא ילדים לעולם, נראה כי נערכה גם החתונה האזרחית. ואכן, זמן קצר לאחר מועד הנישואים האזרחיים הרתה התובעת, אך ההריון הסתיים טרם זמנו (עמ' 31, ש' 2-3).

31. לאור האמור לעיל, מקובלת עליי טענת הנתבע, לפיה מועד תחילת תקופת צבירת המשאבים הוא יום 25.7.2008.

המשאבים שנצברו ואופן האיזון

מתווה נורמטיבי

32. כאמור, הצדדים נישאו זל"ז נשואים אזרחיים בשנת 2009, מבלי שערכו הסכם ממון. משכך, יחול על הצדדים הסדר איזון המשאבים המפורט בחוק יחסי ממון, כאילו הסכימו לכך.

33. כנזכר, בחודש יוני 2014 הסתיימה דרכם המשותפת של הצדדים, והוסכם כי יום 6.6.2014 הוא המועד הקובע.

34. בהיעדר הסכם המורה אחרת, כאמור, יש להחיל את הכלל אשר מתווה סעיף 5(א) לחוק יחסי ממון. היינו, איזון שווה של כלל נכסי הצדדים, למעט החריגים המנויים בסעיפי משנה

(1)-(3) הכוללים: נכסים שהיו להם ערב הנישואים או קיבלו במתנה או בירושה; גמלה מהמוסד לביטוח לאומי או גמלה או פיצוי אחרים בגין נזק גוף או מוות; וכן נכסים שבני הזוג הסכימו בכתב ששוים לא יאוזן ביניהם.

35. החלוקה השוויונית של הנכסים מבטאת תפיסה ערכית לפיה אין להגדיר באופן נוקדני את תרומתו של כל אחד מבני הזוג לתא המשפחתי, בהתאם לתג מחיר שמצמיד לה השוק (בע"מ 4623/04 פלוני נ' פלונית (26.8.2007)).

36. יחד עם זאת, סעיף 8 לחוק מכניס מימד מסוים של גמישות בהסדר איזון המשאבים האחיד של חלוקה שווה, וזאת מתוך הבנה שייתכנו "מקרים אשר אינם מתאימים למידותיו של אותו בגד שנתפר במידה אחידה מכח הדין עיקרו של הדין, ככלות הכל, עניינו רואות כי רוח הזמן הביאה עימה "מערכות יחסים שלא שערם אבותינו" כלשונו של כב' השופט רובינשטיין (בג"צ 4178/04 פלוני נ' ביה"ד הרבני לערעורים ואח', תק- עליון 2006 (4) 3866), מערכות זוגיות המצדיקות, בנסיבותיהן המיוחדות, חריגה מאיזון המשאבים הרגיל של מחצה על מחצה" (תמ"ש (פ"ת) 38559-05-11 ת.ס. נ' ד.ס. (1.12.2013)).

37. לפיכך, סעיף 8 לחוק נותן ארגז כלים המאפשר לבית המשפט, במקרים המתאימים, לסטות מהכלל שנקבע בסעיף 5(א) לחוק ולקבוע איזון של נכסי בני זוג שלא מחצה על מחצה (סעיף 8(2) לחוק) או להוציא נכסים כאלה ואחרים מכלל האיזון (סעיף 8(1) לחוק), להעריך נכסים עפ"י שווים קודם למועד האיזון (סעיף 8(3) לחוק), או להכליל באיזון נכסים שהיו להם קודם למועד האיזון (סעיף 8(4) לחוק).

38. יחד עם זאת, הפסיקה מדגישה שהשימוש בכלי זה צריך להיעשות במקרים מיוחדים ובמשורה, אחרת היוצא מן הכלל יהפוך לכלל והכלל יהפוך ליוצא מן הכלל (ע"מ (ירושלים) 824/05 פלוני נ' פלוני (19.3.2006); ע"מ (חיפה) 614/07 פלוני נ' פלוני (16.4.2008)).

39. סעיף 8 לחוק אינו מפרט מהו קנה המידה להפעלת שיקול הדעת ולאופן הפעלת שיקול הדעת, למעט הקריטריון בדבר "נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת" (בג"צ 4178/04 פלוני נ' ביה"ד הרבני לערעורים (13.12.2006); בג"צ 8928/06 פלוני נ' ביה"ד הרבני הגדול לערעורים בירושלים, פד"י ס"ג (1) 271 (2008)).

40. אמת המידה המרכזית שהוצעה להפעלת שיקול הדעת נוגעת למאמץ המשותף ולמילוי חובותיהם של בני הזוג במסגרת הנישואין, ובמיוחד מילוי חובותיהם הכלכליות והתחשבות בפער משמעותי בין מאמצי בני הזוג למען רווחת המשפחה, ומשיקולי צדק (תמ"ש (ת"א) 23025-06-10 נ' א (18.5.2012), פסקה 12). וכפי שנקבע בתמ"ש 1066/06 (ב"ש) נ.ש. נ' ש.ל (30.5.2011): "כאשר בן זוג אינו מבצע אף אחת מהפונקציות המשפחתיות, לא היותו מפרנס עיקרי ולא טיפול בעבודות הבית והילדים, יש לייחס משקל לעובדה זו... יש לחתור לשוויון מהותי ולא לשוויון טכני".

41. עוד נקבע בע"מ 577/04 (ירושלים) י.ב.ח. נ' א.ב.ח. (11.11.2004) כי ניתן להשתית את הפעלת החלוקה הבלתי שוויונית על עקרון תום הלב.

42. נטל ההוכחה מוטל על המבקש לסטות מהחלוקה השוויונית, והוא נטל כבד (תמ"ש (ב"ש) 25512-03-10 ת.ד נ' ר.י (31.7.2011); בג"צ 6037/18 פלונית נ' ביה"ד הרבני האזורי בת"א (18.2.2019)).

43. עיון בפסיקה מלמד כי חלוקה לא שוויונית בין בני זוג, כאשר רק אחד תרם תרומה משמעותית לרווחת המשפחה ומשיקולי צדק, נעשית במיוחד ביחס לזכויות פנסיה ונכסי עתודה כלכלית, אך בוצעה חלוקה שוויונית בדירת הצדדים (תמ"ש 23025-06-10 י. נ' א. סעיף 12 (18.5.2012)). עם זאת, בבע"מ 1955/17 פלונית נ' פלוני (18.4.2017) קבע כב' השופט רובינשטיין:

"עם זאת, מוצא אני להשאיר בצריך עיון את מה שעשוי להישמע לכאורה מקביעתו של בית המשפט המחוזי, כי מעיקרא ככלל-אמנם תוך הותרת פתח לחריגים-אין מקום להחלת מנגנוני האיזון השונים הקבועים בחוק יחסי ממון מקום שענייננו בנכס הרשום על שם שני הצדדים ומצוי בבעלותם המשותפת. לדידי, מעיקרא יש להשקיף אל יחסי הרכוש בין בני הזוג באספקלריה של חוק יחסי ממון, קרי, מכלול היחסים בין בני הזוג ולא "שותפות" גרידא. חרף מעמדה הרם של הזכות הקניינית והכללים הבסיסיים החלים בפירוק שיתוף קנייני, ישנם טעמים כבדי משקל לגישה מרוככת יותר כאשר ענייננו בפירוק נכס-בוודאי הדירה-הנמצא בבעלות משותפת של שני הצדדים, כחלק מפירוקו של התא המשפחתי. ניתן לטעון בהקשר זה כי איזון המשאבים חל מעיקרא על "כלל נכסי בני הזוג" כלשון סעיף 5 לחוק, ואילו נכסים הרשומים על שם שני הצדדים אינם כלולים בחריגים לכך המופיעים באותו סעיף ולכאורה כבר "איזנו" בני הזוג את הנכסים על ידי הרישום המשותף. המלומד ש' ליפשיץ טוען בהקשר דומה, כי ככלל יש להחיל את חוק יחסי ממון גם כאשר ענייננו בפירוק שיתוף קנייני, תוך התחשבות באופי הייחודי של פירוק השיתוף אגב פירוק התא המשפחתי, והצורך בהחלת המנגנונים הקונקרטיים שנועדו לצרכים אלה בחוק יחסי ממון (ש' ליפשיץ, השיתוף הזוגי 166-167 (התשע"ו-2016)). אוסיף בהמשך לכך, כי אם לכאורה מצא בית המשפט, בנסיבות חריגות, כי איזון של מחצה על מחצה אינו צודק בנסיבות, ולבני הזוג אין רכוש פרט לדירת המגורים הרשומה על שמם בחלקים שווים, ניתן לתהות אם יש מקום לשלול מראש את האפשרות לפיה ייעשה שימוש בסעיף 8(2) לחוק וייקבע, כחריג, כי פירוק השיתוף ומכירת הנכס ייעשו שלא באופן שוויוני".

מנ הדין אל הנדון

44. אקדים, תחילה, ואעיר שתי הערות לעניין הערכת הראיות: האחת, התובעת נמצאה באולם בית המשפט במהלך שמיעת חקירה נגדית של העדים מטעמה, כאשר חקירתה הנגדית התקיימה רק בתום שמיעת החקירות הנ"ל (עמ' 8, ש' 3). משכך, נוצרה תשתית נוחה לתיאום העדויות, ויש להביא עניין זה בחשבון בעת הערכת משקל עדותה של התובעת. השנייה, הוריה של התובעת הם בבחינת 'עד מעוניין בדבר' ובמיוחד לנוכח דבריה של ד"ר ק.י: "אם אתם לא מסכימים אז תהיה תביעה גם על הכסף שלנו" (עמ' 11, ש' 21, 26-25; וראו גם: עמ' 12, ש' 3).

נכסים ברי איזון

45. נכסי הצדדים, זכויות וחובות, אשר יש לדון בחלוקם הם: החזר הלוואה; דירת המגורים; זכויות סוציאליות; חשבונות בנק; חוב לביטוח לאומי.

דירת המגורים ברח' XXX

46. כאמור, הדירה נרכשה תמורת 1,015,000 ₪: כ-30% (300,000 ₪) הון עצמי ממקור שנוי במחלוקת, כ-70% (715,000 ₪) מהלוואה מובטחת במשכנתא שלקחו הצדדים (סעיף 12 לתצהיר התבעת; סעיף 4 לתצהיר הנתבע).

הון עצמי - 300,000 ₪ של התובעת בלבד?

47. סך של 300,000 ₪ שולם בשלושה שיקים (3/ת): שני שיקים של הוריה של התובעת מהימים 14.6.2009 (19,000 ₪) ו- 3.7.2009 (20,000 ₪) ושיק בנקאי מיום 18.6.2009 (261,000 ₪).

48. לגרסתה של התובעת במפגש לפני החתונה סוכם בין הצדדים לבין הוריה של התובעת: "שמאחר ולא היה לנו כסף, הם יממנו את מלוא הוצאות החתונה והכסף שיתקבל יחזור אליהם בתקווה שיכסה את ההוצאות שלהם", והסך של 300,000 ₪ אינו מתנת חתונה אלא כסף שקיבלה מסביה: "נתנו כספים להוריי בנאמנות עבורי לצורך רכישת הדירה. מעולם לא אמרו הוריי לא' שמדובר בכספים עבורו או בכספים משותפים" (סעיפים 4, 11-12 לתצהיר).

49. מנגד, לגרסתו של הנתבע: "לא סיכמתי עם הוריה כי פדיון החתונה יהיה שלהם ולא סיכמתי שלא יהיה שלהם" (סעיף 29 לתצהיר), וכספים שהועברו ע"י ההורים למוכרי הדירה: "עיקרו של הכסף נבע ממתנות מסיבת החתונה שלי ושל התובעת בישראל שנשמרו אצל אביה של התובעת (אשר הוא שאירגן את החתונה) וכך אף הצהיר האחרון כלפינו כאשר העביר את הכספים לצורך רכישת הדירה (כי מדובר בכספים שלנו)" (סעיף 12 לתצהיר). בחקירה נגדית עמד הנתבע על גרסתו: "בגדול כן, זה מה שאמרו לי... חמי אמר, ...מה ששילמנו שילמנו וכסף שקיבלנו בחתונה יהיה שלכם". ... מה שאמרו שזה הכסף שקיבלנו בחתונה ומתנות, המתנות מקרובי המשפחה שלה, לא שלי, סבתות, סבים, זה כן מתנות לחתונה, זה מה שאמרו לי" (עמ' 49, ש' 16, 27-30). הנתבע גם ציין: "אני בטוח שקיבלנו מתנה מסבתא נגיד של גרושתי פי 50 יום מהאורח הרגיל או פי 30 יותר" (עמ' 49, ש' 33-34).

50. עניינו רואות גרסאות הצדדים קוטביות זו לזו.

51. אין חולק, כי מלוא עלות החתונה הרפורמית שולמה ע"י הוריה של התובעת (עמ' 49, ש' 27). עם זאת, מבדיקת חומר הראיות נראה, כי סוכם בין הצדדים לבין הורי התובעת על מימון בידי ההורים כנגד מתנות החתונה, אחרת אין הסבר לעובדה שכספי המתנות הוחזקו אצל ההורים משנת 2008 ועד חודש יולי 2009 (סעיף 12 לתצהיר הנתבע; עמ' 50, ש' 1).

52. לדברי הוריה של התובעת, מתנות החתונה הסתכמו בסך של 85,000 ₪ לכל היותר (עמ' 9, ש' 29), ולא כיסו את עלויות החתונה שהסתכמו בסך של כ-114,000 ₪. גם התובעת דחתה

את האפשרות שנותרו כספים לאחר כיסוי הוצאות החתונה, וכלשונה: "תוכיח" (עמ' 33, ש' 33).

53. מתברר מבדיקת חומר הראיות, כי אסמכתאות אלה מצויות בהישג יד של התובעת- פירוט בכתב של המתנות מלפני 11 שנים נמצא ברשותו של ד"ר ט.י.: "גם את זה יש בבית" (עמ' 9, ש' 26, 30), ולדבריו אין שום בעיה להמציאו ואף להוכיח את עלויות האירוע: "אם אתם רוצים בבקשה זה כתוב הכל בגרזינית ואני יכול להביא את זה. אני אשתדל להראות מה עלתה החתונה" (עמ' 9, ש' 31).

54. התובעת שלכתחילה נמנעה מהבאת הראיות, לא עשתה כן אף בדיעבד, וזאת חרף דבריה: "אין בעיה, אנחנו יכולים להגיש" (עמ' 34, ש' 1-2). משכך, מנעה התובעת את האפשרות לבדוק מה סכום המתנות המדויק שהתקבל לעומת הסכום שנותר.

55. כידוע, אי הבאת עדות או ראיה רלוונטית יוצרת הנחה כי אילו הושמעה היה בה כדי לתמוך בגרסת היריב, וכי הסיבה להימנעות זו נעוצה בחששו של אותו בעל דין מפני תוצאותיה של אותה ראיה או עדות (ע"א 5181/8 שטרנברג נ' צ'ציק, פ"ד (1) 539 (2001)).

56. לאור האומר לעיל פועלת הימנעותה של התובעת לחובתה. משכך, לא ניתן להוציא מכלל אפשרות שהכספים שהעבירו הוריה של התובעת למוכרים כוללים גם מתנות חתונה.

57. בנוסף, בענייננו לפחות חלק מהסבים כבר אינם בין החיים (עמ' 11, ש' 10; עמ' 12, ש' 3-4). משכך, הובאו קרובי משפחה של התובעת שהעידו, כי הסבים ייעדו כספים לתובעת לרכישת דירה (ראו: סעיפים 2, 5 לתצהיר ד"ר ק.י. ועמ' 11, ש' 10, 10: "שקיבלנו את הכסף הזה לפני 15 שנה ... מה שאמא שלי נתנה"; סעיף 2 לתצהיר ד"ר ט.י. ועמ' 8, ש' 27-29, עמ' 10, ש' 21; סעיף 3 לתצהיר ד"ר ר.י. ועמ' 18, ש' 9-10: "שאמא שלי מכרה דירה אנחנו קיבלנו כסף, 98,000 דולר ואמא שלי אמרה שחצי לל' וחצי לנ"; סעיף 3 לתצהיר ד"ר נ.י.; סעיף 2 לתצהיר גב' ג' ועמ' 19, ש' 21; עמ' 20, ש' 27-31; סעיפים 4, 6 לתצהיר האחיינית); ושהכספים הוחזקו אצל הדוד והועברו לאביה של התובעת "כשנ' התכוונה לרכוש את הדירה ב-2008-9" (סעיף 3 לתצהיר הדוד). מהימנים עליי דברי העדים הנ"ל, כי הסבים אכן ייעדו כספים לתובעת לרכישת דירה.

58. יחד עם זאת, הוריה של התובעת בעצמם אישרו כי הסך של 300,000 ₪ לא הורכב רק מכסף ייעודי של הסבים. כך אמר ד"ר ט.י.: "רוב הכסף זה כסף של אמא שלי ואמא של אשתי ואבא של אשתי" (עמ' 8, ש' 27-28). כך גם אמרה ד"ר ק.י.: "חלק גדול מהכסף הגיעו מהסבתות" (סעיף 5 לתצהיר). לדברי ההורים קיימת אסמכתא על כספים אלה, וניתן להשיגה בנקל. כך אמר ד"ר ט.י. (עמ' 10, ש' 5-10):

ש: למה לא צרפת אישורים על הכספים שהתקבלו מתנה מהסבתות?
ת: אתה רוצה את הסכומים שהעבירו מגיאורגיה?
ש: לאן העבירו אותם? לחשבון שלך?
ת: לא, לחשבון של אח שלי, אח שלי ואמא שלי גרים יחד.
ש: למה לא צרפת את האישורים לתצהיר?
ת: אני יכול להביא ולבקש את זה מהאח שלי, שהוא קיבל את הכסף מגיאורגיה, העברה כספית"

כמו כן, ראו את דבריה של ד"ר ק.י. (עמ' 11, ש' 17-19):

”ש: מדוע לא צרפת לתצהירך אישורים על הכספים שהתקבלו מהסבתא של נ’?”

ת: יש לדוד שלה את כל האישורים. בנק, מתי, כמה משפחה קיבלה ובאותה שנה סבתא אמרה שהסכום ילך לנ’”

59. גם בעניין זה לכתחילה נמנעה התובעת להביא אסמכתא על הסכום הייעודי הכולל שלכאורה נתנו הסבים עבורה בלבד לכאורה שנים לפני החתונה, והימנעותה פועלת לחובתה. משכך, לא הוכיחה התובעת כי 300,000 ₪ הם כסף ייעודי שנתנו הסבים בעבורה בלבד.

60. מכל מקום, הוריה של התובעת העבירו את סכום הכסף למוכרי הדירה (ת/3; עמ' 8, ש' 25; עמ' 11, ש' 7-8). לדבריה של ד"ר ק.י. "חשבתי שבגלל הסכום כסף נכנס מחשבון שלנו, הוא לא נכנס בחשבון של נ' וא', קודם שקיבלנו את הכסף הזה לפני 15 שנה דיברתי עם עו"ד והוא אמר מה שלחתונה ומה שאת נותנת מתנה לא קשור למשפחה וחשבתי ככה, יש צ'ק בנקאי מחשבון שלנו נכנס לחשבון של בן אדם שמוכר את הדירה ישר" (עמ' 11, ש' 4-8). אולם בכך נתפסו ההורים לכלל טעות, ובמיוחד כאשר הכסף הועבר למוכרי דירה עפ"י הסכם עליו חתמו שני הצדדים. וכפי שנקבע בתמ"ש (רשל"צ) 7630/06 י.פ.נ' 7.פ.ה (11.12.2006):

”ניסיון החיים מלמד כי הורים נוהגים להעניק לצאצאיהם מתנות כספיות ואחרות. משנישאים הילדים ומקימים משפחה משלהם, הופך בדרך כלל אף בן זוגם (ובעיקר לאחר שנולדו לזוג הצעיר ילדים משותפים) לחלק מהמארג המשפחתי החוסה "תחת כנפיהם" של ההורים והנתמך בסיועם. הנתינה לצאצא או לבן זוגו, במקרים שבהם חיים בני הזוג חיי שיתוף ועושים שימוש משותף בכספים המגיעים אליהם מכל מקור, הינה אפינת נתינה משותפת לשני בני הזוג. בהתבסס על הגיון הדברים וניסיון החיים, נתינה שכזו לצאצאים ולבני זוגם תסווג כמתנה, אלא אם כן יוכח מפורשות כי הנתינה ניתנה בגדר הלוואה או כנגד תמורה מוגדרת (ראה: ע"א 3821/91 אבינועם וואלס נ. נחמה גת, פ"ד מ"ח(1) 801 – וע"א 34/88 רייס נ. עזבון אברמן ז"ל, פ"ד מ"ד(1) 278).”

61. לאור כל האמור לעיל אין אפשרות לקבל את גרסתה של התובעת לפיה אותם 300,000 ₪ ששימשו לרכישת הדירה ניתנו רק לה.

62. אף אם תאמר אחרת, בסופו של יום לאותם 300,000 ₪ התווספו כספי המשכנתא שלקחו הצדדים, וכל הכספים הללו לבשו צורה של זכויות במקרקעין שנרכשו ע"י הצדדים ואף נרשמו על שמם במרשם המקרקעין.

63. בע"א 66/88 דקר נ' דקר, פ"ד מג(1) 122, 127 (1989) קבע כב' השופט שמגר כי כאשר בני זוג רושמים נכס בבעלות משותפת, אזי ההנחה היא שהתכוונו לאיזון ולשוויון, וכל תרומת יתר של צד אחד היא בגדר ויתור או מתנה של צד אחד לצד אחר. הדברים נאמרו שם בהקשר לבני זוג עליהם חלה חזקת השיתוף. אולם, הדברים יפים גם בענייננו, שהרי הוראותיו של חוק יחסי ממון הורתן בהנחה כי בני זוג החיים יחדיו מתכוונים לשתף האחד

את משנהו ברכושם (ראו לעניין זה, כדוגמה, את דבריו של כב' השופט ג'יוסי בתמ"ש (נצ') 3011/07 ל.א. נ' מ.א. (25.6.2012)).

64. התובעת אינה חולקת על תוכנו של מרשם המקרקעין (עמ' 27, ש' 31). עם זאת, לגרסתה: "לאורך כל התקופה, גם לפני רכישת הדירה וגם לאחריה, א' לא היה מעורב בתהליך... ההקשר היחיד שבו לקח א' חלק היה חתימה על חוזה המכר והמשכנתא במטרה לקבל תנאים יותר טובים, וכדי לא ליצור תחושה לא טובה שהוא לא רצוי אצל א'. לאורך כל התהליך היה ברור לי וגם לא' שהדירה שייכת לי ולא הייתה לנו כל כוונה שלא' יהיו זכויות בדירה, כשלצורך שלום בית וכדי לא לפגוע בא' ומטעמי נוחות של רישום המשכנתא נרשמה הדירה על שם שנינו" (סעיפים 13-15 לתצהיר).

65. מנגד לגרסתו של הנתבע: "מדובר בדירה משותפת, זו הייתה כוונתנו וכך גם נרשמה מחצה על מחצה (הטענות כי הדירה נרשמה על שמי במחצית על מנת "שלא ליצור תחושה לא טובה" ולשם "שלום בית" ו/או "מטעמי נוחות" כשהיה ידוע לי שהדירה אינה שלי הן טענות מופרכות וחסרות תום לב)" (סעיף 12 לתצהיר), כאשר: "היה לי ברור וגם לתובעת, שמדובר בדירה משותפת לשנינו ובוודאי שהתובעת לא אמרה לי דבר ממנו היה אפשר להבין שהיא חושבת אחרת... הקשר הזוגי ביני לבין התובעת לא פורק בגלל מחלוקת על הדירה.. המחלוקות לעניין זה החלו רק לאחר שעזבתי בהסכמת התובעת לגיאורגיה..." (סעיף 29 לתצהיר). בחקירה נגדית עמד הנתבע על גרסתו: "היה לי ברור שהדירה היא משותפת" (עמ' 40, ש' 6).

66. לאחר בדיקת חומר הראיות, שוכנעתי כי התובעת לא הניחה ראיות ממשיות המצביעות על עובדות השוללות את קיומו של שיתוף בדירה, בחלקים שווים, והדברים יפורטו להלן.

67. בחקירה נגדית אישרה התובעת, בפה מלא, כי במועד רכישת הדירה הייתה לה כוונה שלמה לשיתוף של הנתבע בדירה (עמ' 35, ש' 20-24):

ש: אז מה חשבת שהמשמעות של הרישום.

ת: הכוונה שלי הייתה באותו רגע שאנחנו קנינו את הדירה זה היה כמה חודשים אחרי שהתחתנו ושנינו נעבוד וכמו שכל זוג שמתחתן מקווה לו" בגיאורגיה הכוונה שלי הייתה שנחיה חיים משותפים וארוכים ביחד. באותה תקופה הייתי כבר בהריון ראשון שהזכרתי אותו. הכוונה הייתה שנחיה ביחד

68. בהתאם לכך, ובניגוד לאופן המגמתי בו הוצגו הדברים בתצהירה (שם, סעיף 14), התברר כי הצדדים פעלו יחדיו, כדלקמן: חיפשו דירות ביחד - 2 או 3 דירות בחולון ראינו ביחד, אחרי עשרות דירות שאני ראיתי לבד... ראינו דירה אחת ביפו וא' אמר שהוא לא מוכן לגור שם" (עמ' 34, ש' 32-35; סעיף 12 לתצהיר הנתבע); התובעת קיבלה את הסכמתו של הנתבע לרכוש את הדירה המסוימת. הנתבע הצהיר כי לא נכח במעמד חתימת זיכרון הדברים (סעיף 29 לתצהיר). עם זאת, בחקירה נגדית, בסופו של דבר, אישרה התובעת, כי ההסכמה של הנתבע לרכישת הדירה המסוימת ניתנה בטרם נחתם זיכרון הדברים (עמ' 35, ש' 1-6); הצדדים חתמו על הסכם הרכישה ועל הסכם המשכנתא גם בהתבסס על היכולת הכלכלית של הנתבע (ת/6; עמ' 30, ש' 9-6; עמ' 36, ש' 4-6), ותשלום של ההחזרים החודשיים נעשה מחשבון משותף של הצדדים (ת/7) והתובעת אינה סבורה כי הנתבע פטור

מהחזר מחצית המשכנתא: "הוא חייב או לי או לבנק" (עמ' 35, ש' 8), שמע מינא אין המדובר בחתימה טכנית על מסמכי המשכנתא.

69. הגרסה לפיה חתימתו של הנתבע על הסכם הרכישה והמשכנתא כדי "לא ליצור תחושה לא טובה" או לצורך "שלום בית" או "מטעמי נוחות" (סעיפים 14-15 לתצהיר התובעת) לכתחילה נטענה באופן עמום, ובחקירה נגדית התברר שאין ממש בדבריה, ואבאר.

70. מתברר בחקירה נגדית של התובעת, כי בטרם רכישת הדירה רצה הנתבע לעזוב ולחזור לגיאורגיה (עמ' 38, ש' 15). התובעת שנמצאה באותה עת בהריון (עמ' 35, ש' 21-23) מעוניינת בהמשך הקשר, והיא לא השלימה עם הדבר "הייתי בהלם, התחננתי שלא ייסע, ולשמחתי ידיד שלי שלא ידעתי, הלך ודיבר איתו ושכנע אותי" (עמ' 38, ש' 7-8; וראו גם עמ' 31, ש' 5-6), והנתבע מחליט להישאר. מבחינתה של התובעת זה היה העניין, וכשהצדדים ניגשים לעסקת הרכישה ולוקחים משכנתא ביחד, אזי מבחינתה של התובעת: "הכוונה שלי הייתה שנחיה חיים משותפים וארוכים ביחד" (עמ' 35, ש' 21-24), ומבחינתה אין משמעות לתרומה הכלכלית השונה של הצדדים: "לא היה פה עניין כלכלי מבחינת כמה הוא מרוויח וכמה אני" (עמ' 32, ש' 2, 10).

71. הנה כי כן, התובעת לכתחילה הייתה מעוניינת בשיתוף של הנתבע בזכויות בדירה, ולא עלה על דעתה שהיא צריכה להגן על כספה, שהרי אין סכסוך בין הצדדים או תנאי של הנתבע להמשך החיים המשותפים כתלות ברשום זכויות משותף בדירה. לכן, אף כשאמר לתובעת ע"י בני משפחה שצריך הסכם ממון, היא לא הייתה מעוניינת בכך (עמ' 36, ש' 9).

72. לעומת זאת, עפ"י דברי התובעת בני משפחתה הסתייגו מהקשר הזוגי: "אף אחד במשפחה שלי לא רצה שאני אתחתן איתו, ולכולם היה חשש שזה יגמר בגירושין" (עמ' 35, ש' 28). כך אמרה גם ד"ר ק.י: "אמת? אני לא רציתי חתונה לא בישראל ולא בגיאורגיה" (עמ' 12, ש' 9-10); והם אף רצו לשמור את הרכוש בתוך המשפחה: "אני חושבת שהם פשוט כהורים ודודים דואגים רצו לשמור על הרכוש של המשפחה" (עמ' 35, ש' 29). על כך ניתן ללמוד מהעדויות יובאו להלן.

73. עדותו של ד"ר ר.י - לדבריו: "בשיחה שהייתה אצל ט' בבית בנהריה לפני קניית הדירה, אמרתי לנ' וגם ט' אמר לה שאנחנו רוצים שהדירה תהיה על שם ט' ולא על שם בני הזוג. נ' אמרה לי שיותר קל לקחת משכנתא ולכן היא רוצה שהדירה תהיה רשומה על שם שניהם, למרות שהדירה שלה" (סעיף 4 לתצהיר). בחקירה נגדית הבהיר הדוד, כי למרות הסבריה של התובעת, הוא היה בדעה אחרת שהביא בפני הוריה של התובעת (עמ' 18, ש' 8-13):

ש: אתה מבין את המשמעות שרשמו את הדירה חצי על שם א'?

ת: זאת הייתה טעות מאוד גדולה, ...

ש: אז למה רשום חצי דירה על א'?

ת: בגלל שזה היה אהבה, ככה היא אמרה, נ' ואפילו אני אמרתי זה

לא שווה, מס רכוש אתה צריך לקנות דירה על השם שלך, אני אמרתי

את זה לאח שלי ואשתו גם"

74. עדותה של ד"ר נ.י - לדבריה: "גם אני וגם המשפחה אמרנו לנ' שהדירה צריכה להיות על שמה. נ' אמרה שהיא צריכה לקחת משכנתא ויהיה יותר קל לקחת כזוג, למרות שכל הכסף מגיע מהצד שלה" (סעיף 4 לתצהיר).

75. עדותו של האב, ד"ר ט.י- לדבריו היו חילופי דברים בינו לבין התובעת טרם העברת 300,000 ₪: "לא רציתי שהדירה תהיה על שמם וביקשתי ממנה שהדירה תהיה על שמנו" (עמ' 9, ש' 21-22; סעיף 5 לתצהיר). לדבריו, הוא לא עמד על דרישתו לאחר שהתובעת הסבירה שיהיה "יותר קל לקחת משכנתא" (סעיף 5 לתצהיר) וכאשר ביקש שהצדדים יעשו הסכם ממון אמרה לו "אני לא רוצה לפגוע בבעל ואני לא רוצה לעשות את זה. אמרתי אם את אומרת ככה, תעשו מה שאת רוצה" (עמ' 8, ש' 15-19).

76. עדותה של גב' גי- לדבריה בשיחות שניהלה עם התובעת "ו(נ) אמרה לי שכדי שלא יריבו על זה ולא תיוותר אי נעימות, עדיף שיהיה רשום על שם שניהם" (סעיף 4 לתצהיר), ואילו "ו(נ) אמרתי בצורה פרגמטית לא כדאי לעשות את זה", אך התובעת (עמ' 19, ש' 1-4):

"ת: ... היא אמרה לא, זה יהיה בסדר, ולא כדאי לערב עכשיו עסקים, סך הכל הכל היה מאוד מאוד אופטימי ותחושה של בן אדם שאוהב אותה והיא אוהבת אותו זה הוא יהיה הוגן, התנאים היו ידועים. ... ש: אז למה היא רשמה את הדירה על שמו?
ת: היא עשתה טעות מתוך אהבה ואופטימיות ורומנטיות".

77. יוער, כי בחקירה נגדית גב' גי' לראשונה ציינה כי הדירה נקנתה "בתנאים ידועים" (עמ' 19, ש' 4). בחקירה חוזרת היא התבקשה להסביר את דבריה אלה, אך לא היה לה מענה רלוונטי (עמ' 20, ש' 25-28).

78. עדותה של גב' קי- לדבריה "נ' סיפרה לי שהחליטה לרשום את הדירה על שם שניהם כדי שירגיש נוח" (סעיף 4 לתצהיר).

79. נראה כי היחידה שלא השתכנעה מהסבריה של התובעת הייתה ד"ר ק.י. עם זאת, היא סברה בטעות כי הכסף של הסבים מוגן בגלל העברתו, במישרין, למוכרי הדירה ולא דרך החשבון המשותף של הצדדים (עמ' 11, ש' 4-8). משכך, גם לא ייחסה משמעות לרישום הזכויות, ורק בדיעבד נודע לה כי מחצית הזכויות בדירה רשומות ע"ש הנתבע: "עכשיו שהתחיל הסיפור עם הדירה. ... כשהוא עזב את ישראל" (עמ' 11, ש' 11-16). אולם, דבריה של ד"ר ק.י. "חשבתי שקנינו דירה לנ', אם הם גרים יחד אז בבקשה" (עמ' 13, ש' 5), ועמדתה לפיה הנתבע צריך לקבל מה שמגיע לו: "מה שהם לקחו משכנתא ושילמו זה ברור שמגיע לו, למה לא? אני לא רוצה שקל אחד מזה. אבל מה שאמא שלי נתנה..." (עמ' 11, ש' 9-10; וראו גם עמ' 13, ש' 6), מלמדים, על הבנתה כי הדירה הלכה ולמעשה משותפת לצדדים.

80. בכל מקרה, ההסברים שסיפקה התובעת לצדדים השלישיים הנ"ל נועדו להניח את דעתם, והם אינם גורעים כהוא זה מאומד דעתם של שני הצדדים לשיתוף אמיתי של הנתבע בזכויות בדירה, כפי שבא לידי ביטוי במסמכים (הסכם הרכישה, מסמכי הלוואת המשכנתא, מרשם המקרקעין).

81. בהתאם לאומד דעתם הנ"ל של הצדדים הם פעלו, לכל אורך הדרך, לרבות לאחר משברים בין הצדדים. על כך למדים מהתנהלותם של הצדדים בכלל והתובעת בפרט, כפי שיפורט להלן.

82. לגרסתה של התובעת "במהלך ריב בשנת 2013 אני אמרתי לא' ש"הבית הזה שלי, הוא נקנה בכסף שלי ואני משלמת את המשכנתא", כאשר א' השיב כי "אני יודע שזו לא דירה שלי ושום דבר פה לא שלי והדגשתי את זה כמה פעמים" (סעיף 17 לתצהיר). כמו כן, גם לאחר שעזב הנתבע את הארץ: "באותם מפגשים בגיאורגיה עלה נושא הדירה מספר פעמים במשך שבועיים וא' אמר פעם אחר פעם "אני יודע שהדירה לא שלי, אני יודע שהדירה מומנה מהצד שלך, אין לי שום עניין בה, היא לא גרמה לי לשנייה של אושר ואני לא רוצה שום חלק ממנה ואני לא רוצה ממך שקל, אני לא רוצה ממך כלום" (סעיף 60 לתצהיר). לגרסתה, כך אף אמר הנתבע בפני צדדים שלישיים לאחר שובו לישראל: "עלה הנושא שוב והוא אמר את אותם דברים וחזר עליהם יותר מפעם אחת, והוא חזר והצהיר בפני נ' חברתי ובפניי, כי "אין לו שום כוונות לגבי הדירה הזו" וכי הוא יודע שהדירה מומנה על ידי ואין לו שום עניין בדירה" (סעיף 62 לתצהיר).

83. הנתבע הכחיש בתוקף את הדברים: "מוכחש כאילו אמרתי לתובעת בשנת 2013 ו/או בכלל כי הדירה שייכת רק לה" (סעיף 19 לתצהיר). לגרסתו "לא אמרתי לתובעת ולכל אחד אחר שהדירה אינה שלי או כיוצב"ז" (סעיף 29 לתצהיר; וראו גם סעיף 19). בחקירה נגדית עמד הנתבע על גרסתו לפיה לא אמר לבני משפחה וחברים שהדירה לא שלו (עמ' 40, ש' 7-11), ובמפגשים עם גב' ק' בדירה באוקטובר 2017 הוא לא אישר באיזה אופן שאין לו זכויות בדירה: "לא נכון. באותו הרגע כל האנשים האלה שאמרתי באו כדי להוציא אותי מהדירה ולא הייתי מסכים לזה אז נראה לך הגיוני שאני הייתי אומר שהדירה לא שלי אבל אני לא יוצא ממנה" (עמ' 41, ש' 28-33), ובפועל אף לא הסכים לצאת מהדירה, ונאלץ לעשות כן עקב צו הגנה מיום 8.11.2017 (ה"ט 17-11-19152).

84. עיינו רואות גרסאות הצדדים קוטביות. לאחר בדיקת חומר הראיות לא שוכנעתי בגרסתה של התובעת ונימוקי יפוטו להלן.

85. ראשית, לדבריה של התובעת, הנתבע חייב במשכנתא אך לא זכאי לזכויות בדירה (עמ' 35, ש' 13-14). אמירה כזו מקפלת בתוכה הודאה ברורה בזכויות הנתבע בדירה, במיוחד כשאין טענה כי מחצית כספי המשכנתא שימשו לצרכים אחרים של הנתבע.

86. שנית, לתמיכה בגרסתה הביאה התובעת את עדויותיהן של גב' ג' וגב' ק'. אולם, וכפי שיפורט להלן, אין בעדויות כדי לסייע בידה בעניין זה.

א. עדותה של גב' ג' - לגרסתה של העדה "לאורך הרבה זמן כשהמערכת יחסים עלתה על שרטון וגם לפני שהוא נסע אני ונ' דיברנו על הנושא הזה ותמיד נאמר שאין לו שום דרישה ושום בקשה על הבית. אני שאלתי את נ' מה קורה ולא היו לו שום דרישות באותו הזמן וזה היה מאוד ברור שאין דרישות... לנ' היה ברור ממנו שאין דרישות" (עמ' 19, ש' 4-10; וראו גם: סעיף 12 לתצהיר). ואם כך, אזי מדוע התובעת אשר הציעה לנתבע לנסוע לגיאורגיה (עמ' 26, ש' 18), ולדבריו של הנתבע רכשה לו כרטיס לכיוון אחד בלבד (עמ' 51, ש' 4), לא דאגה מבעוד מועד להחתימו על מסמכים להעברת הזכויות בדירה על שמה?.

גב' ג' הוסיפה ואמרה בחקירה חוזרת (עמ' 20, ש' 34- עמ' 21, ש' 9; וראו גם סעיף 15 לתצהיר):

ש: למה הפתיע אותך שלא' היו דרישות מהדירה?
ת: כי לאורך השנים גם אחרי שמערכת היחסים עלתה על שרטון שאלו אותו ונ' עצמה שאלה ורצתה לדעת מה התנאים, כשהיא נסעה להחתים אותו הוא אמר לכאורה שהוא מוכן לחתום על הכל בלי שום תנאים אבל אז לא הגיע לפגישה. לטובת הגירושין היא נסעה ורצתה להחתים ורצתה להסדיר עניינים ובאותו מעמד הוא אמר שהוא מסכים אבל הוא לא בא בפועל. גם כמה ימים אחרי שא' הגיע במפתיע לארץ בלי הודעה והיה בבית באנו כמה חברים... אני נשאיתי למטה אבל נ' עלתה ודיברה איתו וכשהיא ירדה היא סיפרה לנו מה היה, היא שאלה מה הוא רוצה מהדירה, אין לך זכות בדירה, לא שילמת עליה והוא אמר לה את צודקת אין לי טענות אני לא מתווכח על זה

דברים אלה של גב' ג' סותרים את גרסתה לפיה: "כשדיברתי עם נ' ב-2017 אחרי שחזרו מגיאורגיה היא אמרה לי שהוא אמר לה לגבי הדירה שהוא לא רוצה כלום" (סעיף 14), והם אף סותרים את גרסתה של התובעת, לפיה מאז ומתמיד אומר הנתבע שאין לו כוונות לגבי הדירה, לרבות לאחר שכבר קיבל ייעוץ משפטי (סעיפים 17, 62-63 לתצהיר התובעת).

ב. עדותה של גב' ק' – לגרסתה של העדה "לפני כשנה כשהגיע לארץ, נפגשתי עם א' מספר פעמים, דיברנו בנושא הדירה. אמרתי לו שהדירה לא שלו ושאלו לו שום זכות בדירה והוא אמר לי ש"אני לא מתווכח על זה", "אני יודע שהכסף למימון הדירה של נ'", "אני לא צריך את הדירה" ו"הדירה הזו לא מעניינת אותי ואין לי שום כוונות לגבי הדירה הזו" (סעיף 14 לתצהיר).

בחקירה נגדית גב' ק' עמדה על כך ש: "הוא אמר לי שהדירה לא שלו. .. אמרתי לו שאין לו שום זכות מוסרית על הדירה ושהוא יודע את זה, הוא אמר שהוא יודע את זה ולא מתווכח עם זה" (עמ' 14, ש' 28-32). ואולם, אין הגיון שהנתבע יאמר אמירה כזו מחד, אך יסרב להתפנות מהדירה מאידך, וכנזכר התובעת הגישה בקשה לצו הגנה (עמ' 15, ש' 16). לכן, ולא בכדי נותרה גב' ק' חסרת מענה ממשי:

ש: איך הדברים שאת אומרת מתיישבים עם זה שא' לא הסכים להפנות מהדירה אלא בכפוף למכירה שלה?
ת: אני לא חושבת שזה קשור לזה

גם אם נקבל את גרסתה של גב' ק', אזי יוצא מדבריה שאין הודאה מפורשת של הנתבע שהדירה לא שלו. עיון מלמד כי מדובר במסקנה מוטעית ולחלופין בתחושה סובייקטיבית שלה (עמ' 14, ש' 33- עמ' 15, ש' 1-3):

ש: הוא אמר לך ממש שהדירה לא שלו?
ת: אני חושבת שזה מה שזה אומר לא?
ש: אני לא ראיתי שרשמת שהוא אמר לך שהדירה לא שלו?

ובהמשך (עמ' 17, ש' 32-36):

ש: כשדיברתם כשהוא חזר ב 2017 הוא אמר לך שהדירה כן שלו?
ת: בהתחלה הוא ממש התכוון שהדירה לא שלו, זאת הייתה התחושה שלי. כשאני אמרתי לו שאין לו שום זכות בדירה הוא אמר שהוא לא מתווכח עם זה.
ש: הוא אמר לך שהדירה שלו?
ת: לא"

גב' ק' הוסיפה ואמרה בחקירה נגדית כי אחרי שהנתבע הגיע לישראל: "אחרי המפגשים עם העו"ד זה התהפך אבל בהתחלה לא היה לו שום עניין בדירה... הוא בהתחלה הגיע לפה לא כדי להכריז בעלות על הדירה, אני חושבת שהוא הגיע לפה כי הוא פחד ממחויבות משפטית מפני שני' הגישה תביעה למזונות" (עמ' 15, ש' 24-29). ואולם, דבריה סותרים את גרסתה של התובעת, לפיה מאז ומתמיד אומר הנתבע שאין לו כוונות לגבי הדירה, לרבות לאחר שכבר קיבל ייעוץ משפטי (סעיפים 17, 62-63 לתצהיר התובעת).

87. כל האמור לעיל מטיל צל כבד על עדויותיהן של ה"ה ק' ו- ג', ועדותן בעניין זה מתגלה כעדות מגויסת.

88. שלישית, אין הלימה בין גרסתה של התובעת לבין התנהלותם של הצדדים לאחר המועד הקובע, נוכח הסכמתו הנטענת של הנתבע להיעדר זכויות שלו בדירה לאורך שנות החיים המשותפים.

89. כך, לדברי הנתבע עובר לנסיעתו לגיאורגיה הוא חתם הנתבע על ייפוי כח: "בשביל שני' תוכל לעשות כל מיני פעולות לגבי המשכנתא וכל זה ואז עזובתי" (עמ' 42, ש' 12-14) ובהמשך: "אם הדירה הייתה לא שלי לא נראה לי שמישהו היה מבקש ממני מסמך כזה" (עמ' 42, ש' 16-17), והמסמך נמצא ברשותה של התובעת (עמ' 42, ש' 16). יוער, כי לכתחילה לא חשפה התובעת את דבר קיומו של ייפוי הכח הנ"ל, וממילא לא צרפה בדיעבד את הראיה, ומשכך לא נסתרה גרסתו של הנתבע.

90. כך, לדברי הנתבע עד חודש יוני 2015 התקיים בינו לבין התובעת קשר באמצעות סקייפ, והתובעת "חזרה וביקשה להעביר את הדירה הרשומה ע"ש הצדדים .. לשמה בלבד. אני סירבתי" (סעיף 14 לתצהיר; לעניין אישור שיחות במתכונת זו ראו דברי התובעת בעמ' 2 לתסקיר מיום 4.9.2016 א"פ 37099-12-15). התובע לא נחקר בעניין זה, ומשכך גרסתו לא נסתרה.

91. כך, יוצא מדברי הצדדים כי במהלך ביקור של התובעת והקטינה בגיאורגיה בחודש אוגוסט 2017 היא הציעה לנתבע "שאת חוב המזונות שהוא במילא לא משלם.. ואת המזונות השוטפים הוא לא משלם, אני הצעתי לו אני לא רוצה את המזונות שלך תעזוב אותי בשקט ופשוט תוותר על הרישום שלך בטאבו" (עמ' 28, ש' 31-33; וראו גם עמ' 36, ש' 14; עמ' 47, ש' 28-29; עמ' 48, ש' 5-6). לדבריה של התובעת, ההצעה עלתה בגלל ש"הדירה רשומה על שם שנינו בטאבו ולא הייתה לי דרך להעביר את הדירה על שמי" (עמ' 28, ש' 30). ואולם, לא מתקבל על הדעת שהתובעת תוותר על מזונות קטינה ילידת 2010, קרי

מזונות ל- 11 שנים בסך של 2,500 ₪ לחודש (פסק דין מיום 26.10.2015 תמ"ש 6612-07-15), במיוחד כשבאותו זמן היא מיוצגת ויכולה להגיש תביעה לאיזון משאבים. מכל מקום, הנתבע שבאותו זמן לא היה לו ייצוג משפטי, לא הסכים לבקשתה של התובעת (עמ' 36, ש' 16; סעיף 15 סיפא לתצהיר הנתבע).

92. כך יוצא גם מהתנהגותו של הנתבע אשר עם שובו לישראל, ועוד בטרם קיבל ייצוג משפטי מטעם הלשכה לסיוע משפטי (עמ' 43, ש' 22-23; וראו גם: מכתב מיום 22.10.2017 "החלטה על מתן שירות משפטי לפי חוק הסיוע המשפטי, תשל"ב-1972" צורף כנספח לבקשה מס' 1 י"ס 49052-10-17; סעיף 59 לתצהיר התובעת), הוא הגיע לדירה על מנת להישאר בה (עמ' 36, ש' 23; עמ' 38, 29-35), והיה בדירה במשך 3 ימים בטרם התפנה מכח צו הרחקה מיום 8.11.2018 (ה"ט 19152-11-17) (עמ' 36, ש' 32; עמ' 42, ש' 1).

93. לא נעלמו מעיני הצהרות של הנתבע במסגרת בקשות לפטור מתשלום אגרה שהוגשו מטעמו של הנתבע בהליכים אחרים לפיהן: "אין בבעלותי רכוש כל שהוא ואין לי חסכוניות מכל סוג שהוא" (ראו: בקשה מס' 1 מיום 25.10.2017 י"ס 49052-10-17; בקשה מס' 7 מיום 3.1.2018 תמ"ש 6649-07-15; בקשה מס' 1 מיום 3.1.2018 תמ"ש 8036-01-18; בקשה מס' 5 מיום 4.1.2018 תמ"ש 6612-07-15).

94. כידוע, רישום פורמאלי של בעלות בנכס מקרקעין ניתן לבדיקה, בנקל, באמצעות נסח טאבו. אם היה התובע מבקש להסתיר את בעלותו בדירה היה עליו להצהיר שבבעלותו דירה, אך לסייג ולומר שהרישום פורמאלי בלבד. ואולם, התובע לא נהג כך. התנהגות כזו מתיישבת עם הצהרה שניתנה, כך נראה, בשוגג. וכפי שהסביר הנתבע בחקירה נגדית: "זה לא נכון" (עמ' 40, ש' 22), "היא (עו"ד שייצגה אותו אז- ס.א) כתבה ואני חתמתי" (עמ' 41, ש' 15), ויש: "רק דרך אחת, שלא קראתי טוב את מה שחתמתי" (עמ' 40, ש' 27), וזאת למרות שהנתבע קורא עברית: "זה לא נקרא באמת לקרוא, כי אין לי מספיק פרקטיקה אבל קורא" (עמ' 41, ש' 1). לכן, מקובלים עליי דברי הנתבע: "שיכול להיות שלא הבנתי על מה אני חתמתי, זה לא שאני לא מבין כל פעם שאני חותם אבל הפעם כנראה לא הבנתי" (עמ' 41, ש' 12-13), וההסבר שלו הניח את דעתי. תימוכין נוספים מצאתי בדבריו של הנתבע שבחודש נובמבר 2018 קיבל ייצוג משפטי מהלשכה לסיוע משפטי בקשר עם בקשתה של התובעת להרחיקו מהדירה, ולדבריו: "כבר אז אמרתי שיש לי דירה אבל זורקים אותי ממנה ובה אני מבקש עזרה ואז קיבלתי עזרה" (עמ' 43, ש' 22-23). לאור האמור לעיל אין לייחס משקל ממשי להצהרות אלה של הנתבע.

95. טענתה של התובעת, לפיה באמירות אלה ויתר הנתבע מפורשות על זכויותיו בדירה ונוצר הסכם חדש בעל פה ו/או מכללא ו/או בהתנהגות, אשר מקנה לתובעת את מלוא הזכויות בדירה, היא טענה שאין בה ממש, שכן באותו שלב תלויה ועומדת בקשה של הנתבע לקדם את פירוק השיתוף בדירה (ראו: בקשה מס' 7 מיום 3.1.2018 תמ"ש 6649-07-15). יתירה מכך, אף התובעת הבינה שאין הסכמה אחרת, ולראיה הסכמתה לקדם את פירוק השיתוף בדיון מיום 7.1.2018 ה"ט 19152-11-17.

96. ואם לא די באמור לעיל, מתברר מבדיקת חומר הראיות כי גרסתה הנוכחית של התובעת לא הובאה, בשום שלב, בהליכים אחרים שהתנהלו בפניי, אשר במהלכם עלה - כנושא עיקרי או כדרך אגב - עניין הזכויות בדירה.

97. כך, במועד הגשת התביעה לפירוק שיתוף ביום 5.7.2015 (תמ"ש 6649-07-15), לדידה של התובעת שני הצדדים חושבים שהדירה רק שלה: "בוודאי, וגם א' חשב ככה" (עמ' 28, ש' 8), ובהמשך: "מה זאת אומרת? מלכתחילה ידעתי את זה" (עמ' 28, ש' 13). למרות זאת, בכתב התביעה הנתמך בתצהיר לא ניתן ביטוי לדבר, והתובעת טענה: "התובעת והנתבע בעלים במשותף של דירת מגורי התובעת ובתה הקטינה", ורק ביקשה: "לפרק את השיתוף בדירה ע"י רכישת חלקו של הנתבע בדירה עפ"י שווי כתפוס על ידה"; ואין זכר לדבר גם בבקשה למתן הוראות שהגיש כונס הנכסים ביום 7.9.2016 (שם, בקשה מס' 2).

98. התובעת התבקשה להסביר את התנהלותה, ולדבריה: "כשהגשתי את הבקשה, הבקשה הייתה לתת לי אפשרות לעשות מהלכים כלכליים עם הבית. אני לא רציתי להיות תלויה באדם שלא בקשר איתי" (עמ' 28, ש' 23-24). ההסבר של התובעת אינו מתקבל על הדעת ואנמק.

99. ראשית, לגרסתה של התובעת: "במהלך 2015, כבר עם הגשת תביעת פירוק השיתוף, באה לידי ביטוי ידיעתי שאני אמורה לקבל את רישום הדירה על שמי" (סעיף 54 לתצהיר). אך אם כך, מדוע על התובעת "לבוא עם אפשרויות איך להעביר את הדירה על שמי" (עמ' 29, ש' 6-7)? שהרי ביכולתה להגיש תביעה לאיזון משאבים ולעתור להקדמת מועד האיזון לפי סעיף 5 לחוק יחסי ממון (ויוזכר, הנתבע כבר עזב את הארץ ביום 5.6.2014 ותלויה ועומדת תביעה של התובעת להתרת הנישואין מיום 5.7.2015). לתובעת לא היה הסבר להתנהלותה, והיא ניסתה למזער ממשמעות אי הבאת המידע לידיעת בית המשפט: "זה לא היה רלוונטי באותו רגע" (עמ' 28, ש' 10).

100. שנית, כונס הנכסים ביקש בדיון ביום 26.10.2015 "לפרסם למכירה. אם נקבל הצעות נקנה את החלק של הנתבע במחיר הכי גבוה. אם לא אנחנו נקנה תמורת שחרור המשכנתא והפרשה למזונות הילדה" (פרוטוקול מיום 26.10.2014 עמ' 1, ש' 22-24 תמ"ש 6612-07-15). ואם כך, מדוע יציע זאת הכונס שהוא גם בא כוחה דאז של התובעת? והרי לא סביר להניח שהתובעת לא הביאה לידיעתו את המידע על אומד דעתם לכאורה של הצדדים ביחס לזכויות בדירה.

101. הרושם המתקבל הוא כי משנכזה ציפייתה של התובעת להמשך חיים משותפים עם הנתבע, רק אז התחוויר לה שעשתה, מבחינתה, טעות במועד רכישת הדירה (עמ' 28, ש' 20-18), שכן נמנעה מלעשות הסכם ממון כי "אהבתי אותו מאוד" (עמ' 35, ש' 32) ו"הייתי טיפשה" (עמ' 36, ש' 8-9), התעלמה מאזהרה מפורשת של קרוביה: "אני חושבת שכולם אמרו את זה" (עמ' 35, ש' 26), והסכימה לרישום זכויות של הנתבע עפ"י הסכם הרכישה במרשם המקרקעין. על רקע זה, מתוך ניסיון לתקן את המצב, נולדה התביעה בכלל והטענה לאיזון בלתי שוויוני בפרט.

102. לאור כל האמור לעיל שוכנעתי כי אומד דעתם של הצדדים ומעשיהם לאורך החיים המשותפים אינם מלמדים על ראייתם את הדירה כזו השייכת לתובעת בלבד.

תחולת סעיף 8(2)

103. לגרסתה של התובעת לאורך כל שנות החיים המשותפים היא הייתה המפרנסת העקרית (סעיף 35 לתצהיר; עמ' 29, 33; עמ' 30, ש' 21). לעומת זאת, הנתבע בחר בחוסר מעש או בעבודות פשוטות, לא שמר על יציבות תעסוקתית ובסופו של דבר הפסיק לעבוד בתקופה

ספטמבר 2012 - יוני 2014 (סעיפים 21-23 לתצהיר; עמ' 31, ש' 7-10, 28-29); כשהואיל הנתבע לעבוד הוא השתכר משכורות קטנות ו"השקיע" את רובן בעישון סיגריות (סעיף 35 לתצהיר התובעת; עמ' 34, ש' 18); ניסיונותיה להניעו לממש את פוטנציאל ההשתכרות שלו עלו בתוהו, וגם כשהואיל הנתבע לעבור קורס מקצועי הוא לא הלך לעבוד ולא חיפש עבודה בתחום, וקורס נוסף שעשה בחר להפסיק באמצע (סעיפים 33-34 לתצהיר; עמ' 32, ש' 3-8); כשלא עבד נשאר בבית, שיחק במחשב שעות ארוכות, ולא הושיט עזרה בטיפול בבית ובגידול הקטינה: "לא טיפח את הבית, לא ניקה את הבית, לא תיקון שום דבר בבית גם כשהיה צריך" (סעיפים 36-38 לתצהיר; עמ' 33, ש' 6-7; עמ' 34, ש' 23-31). משכך, סבורה התובעת כי: "בן אדם שלא הביא שקל לדירה, עבד חלק מהזמן, לא טיפל בילדה, לא משלם מזונות לא זכאי לקבל מהדירה" (עמ' 37, ש' 5-7).

104. מנגד, לגרסתו של הנתבע הוא עבד בבית ומחוצה לו: "ברובו המכריע של הזמן בטרם העזיבה", כשלא עבד קיבל דמי אבטלה, וכאשר היה מובטל מעבודה "חדף הדיכאון שלקיתי בו, אני הוא שטיפח את הבית, אני הוא שהכין את האוכל לכל בני הבית ואני הייתי המטפל העיקרי בילדה ואף עזרתי לתובעת בעבודתה כפריילנסרית בתחום העיצוב הגרפי" (סעיף 4 לתצהיר). הוא הפסיק את הלימודים בקורס המקצועי אחרי "שהסכמנו שאני עוזב את הארץ לא ראיתי את עצמי פה אז הפסקתי את הלימודים" (עמ' 42, ש' 7-9, 27); .

105. לאחר בדיקת התשתית הראייתית שהובאה בפניי, לא שוכנעתי שקיימת הצדקה לאיזון לא שוויוני מוטא לטובתה של התובעת, ונימוקי יפוטו להלן.

106. לעניין התרומה בבית פנימה- התובעת תמכה טענתה בעדויות של עדים מטעמה שהעידו על חוסר תרומתו של הנתבע, וחלקם תיארו את התנהגותו של הנתבע במילים קשות: "התנהג כמו ברוך" (סעיף 5 לתצהיר ד"ר ר. ג.), "היה עצלן פתולוגי" (סעיף 8 לתצהיר גב' ק.).

107. מתברר מבדיקת הראיות כי ד"ר ר. ג. ביקר מס' פעמים בודדות בשנה, וביקוריו בדירת הצדדים נמשכו דקות בודדות: "ביקור, 10-15 דקות" (עמ' 18, ש' 18-26; סעיף 5 לתצהיר); אשת הדוד מעידה על דברים מפי השמועה: "אנחנו מדברים על זה במשפחה כולם" (עמ' 23, ש' 1-2; סעיף 8 לתצהיר); גב' ק' ביקרה בדירה "מעט יחסית – פעם בחודש, נגיד, בממוצע.. תמיד היה יותר משעתיים" (עמ' 16, ש' 19-22, 26), ודבריה מתבססים על עדות מפי השמועה: "הייתי רואה את נ' יחסית הרבה ומדברת איתה יותר הרבה" (עמ' 16, ש' 26-27); גב' ג' הייתה בדירה: "בסביבות ה 20-30 (הכוונה לפעמים- ס.א) בחמש שנים" (עמ' 19, ש' 33), היא לא יודעת לומר שהנתבע לא טיפל בקטינה אף פעם (עמ' 20, ש' 12-14), והיא ראתה את התובעת "מבשלת, מחממת את האוכל שאמא שלה הכינה בסופי שבוע היו מביאים ערמות של דברים לדאוג.. באגז' מלא מצרכים חומרי גלם וקופסאות עם אוכל מוכן ראיתי את זה הרבה פעמים כמו עיני" (עמ' 20, ש' 15-22) ולא יודעת לומר מה היה כשלא הייתה: "מן הסתם בערבים שלא הייתי אני לא יכולה להגיד מה, בערבים שאני הייתי לא ראיתי את זה מעולם" (עמ' 20, ש' 12-14); האחיינית שביקרה בדירה "המוך", "לפחות פעם בשבוע" (עמ' 22, ש' 10-13), אינה יכולה להוציא מכלל אפשרות שהנתבע טיפל בקטינה: "אני לא הייתי נוכחת כל פעם שהילדה הייתה צריכה לבוא מהגן... לפעמים גם אני קילחת. לא הייתי נוכחת כשהוא קילח אותה" (עמ' 22, ש' 17-22).

108. משכך, אין ליתן משקל או למצער משקל ממשי לעדויותיהם של העדים מטעמה של התובעת.

109. לעניין נשיאה בנטל הפרנסה- אין חולק, כי מאז הגעתו לישראל לא השתלב הנתבע בתחום הכשרתו, ועבד בעבודה אחרת- בסופרמרקטים והשתכר פחות מהתובעת (עמ' 29, ש' 31-29; עמ' 30, ש' 26; עמ' 32, ש' 7; עמ' 33, ש' 26; סעיף 11 לתצהיר הנתבע). משכך, הוא בוודאי לא מיצה את פוטנציאל ההשתכרות שלו, והוא אף לא הצליח לשמור על יציבות תעסוקתית (סעיף 11 ונספח ג' לתצהיר הנתבע).

110. עניין זה עמד לרועץ ביחסי הצדדים. עם זאת, לתובעת הייתה תקווה שהמצב ישתפר: "אני ציפיתי שאחרי תקופה מסוימת הוא יעמוד על הרגליים ואני הייתי שם לתמוך ולעזור לו" (עמ' 30, ש' 35-31, עמ' 31, ש' 2). כך קיוו גם בני המשפחה האחרים, קרי שהנתבע שעבד באותו זמן, יתקדם וישתלב בעבודה אחרת. בעניין זה ראו את דבריו של ד"ר ט.י.: "שאנחנו רצינו שהוא יעבוד במקצוע שלו זה מכובד יותר מאשר לעבוד בסופרמרקט" (עמ' 9, ש' 3-1) ובהמשך: "כמה פעמים ניסינו לעזור לו במקצוע שלו, שיש לו והוא אמר שהוא לא מסוגל, הוא לא זוכר, הוא לא יודע. נאמר לו שצריך לעשות כמה מבחנים לצורך קבלה והוא אמר שהוא לא זוכר ולא יכול לעבוד" (עמ' 9, ש' 7-9); את דבריה של ד"ר ק.י. אשר חשבה שהנתבע צריך לעבוד: "במקצוע שלו, אני חשבתי שהוא יתקדם, תהיה משכורת יותר טובה, הוא ירגיש יותר נוח" (עמ' 10, ש' 34; עמ' 11, ש' 1). הנתבע בעצמו אישר זאת: "דיברו איתי שאולי אמצא עבודה יותר טובה שאעשה דבר כזה או אחר, על זה דיברו" (עמ' 51, ש' 33-34).

111. למרבה הצער, הנתבע לא שיתף פעולה בעניין. על כך למדים מדבריה של התובעת: "יש אנשים שהיו מציעים לו עבודות והוא היה מסרב ואפילו לא היה עונה לטלפונים ואותם אנשים שהציעו לו עבודות היו חוזרים אלי ואומרים שהבן לא עונה וזה היה מעמיד אותי במצב דבילי" (עמ' 26, ש' 33-27, עמ' 27, ש' 2, 13-15; ת' 5); מדבריו של ד"ר ט.י.: "ואפילו לא מילא את הטפסים" (סעיף 7 לתצהיר; מדבריה של ד"ר ק.י.: "אמר שהוא לא רוצה לנסוע לצפון לעבוד" (סעיף 8 לתצהיר); דבריה של גב' ג': "והצעתי לו לבוא ולהתראיין לתפקיד והוא אמר "בסדר" אבל לאחר מכן התחמק ממני" (סעיף 8 לתצהיר).

עם זאת, התובעת הסכינה עם תרומתו של הנתבע לרווחת התא המשפחתי וכך נהגה עד יוני 2014. רק אז עשתה התובעת מעשה שיש בו לגלות דעתה באופן ברור ונחרץ כי אינה מסכינה עוד עם התנהלות התא המשפחתי- הציעה לנתבע לחזור לגיאורגיה, ולדבריו של הנתבע: "אשתי אומרת לי שזה יעזור לי לדעתה שאני אלך לשם אז אני הסכמתי. אחרי כמה זמן היא אומרת לי שזה תחשוב, אולי לא כדאי לך לחזור בכלל? כשקיבלתי שאלה כאלו עניתי כן לא כדאי לי. אז היא קנתה לי מזוודה, הביאה לי הביתה, קנתה לי כרטיס טיסה לגיאורגיה לצד אחד, כמו שאשה אהובה קונה לבעלה שילך (בציניות) ונסעתי לגיאורגיה וזה עזר לי באמת" (עמ' 51, ש' 1-5).

112. התנהגותו של הנתבע, כי שהובאה לעיל, מעוררת תחושה לא נוחה. יחד עם זאת, יש לבחון אותה בהקשר הרחב של הדברים.

בענייננו, הנתבע הגיע לארץ בשנת 2006 או 2007 והצדדים פעלו לקבל אישור מתאים שיוכל לעבוד (עמ' 29, ש' 21). הוא למד עברית באולפן ולאחר מכן התחיל לעבוד בעבודות פיזיות

(עמ' 15, 33; עמ' 16, 1, 6; עמ' 21, 30-22, 2; עמ' 33, 26; נספח ג' לתצהיר הנתבע). הנתבע חלה בהפטיטיס C, ולדבריה של התובעת: "גילינו שהוא הגיע עם המחלה מגאורגיה" (עמ' 34, 11), אך האבחון נעשה רק בחודש יולי 2010 (ולא בשנת 2009 כפי שאמרה התובעת או בשנת 2011 כפי שאמר הנתבע - נספח סעיף 13 ונספח ג' לתצהיר הנתבע; עמ' 34, 11; סעיף 19 לתצהיר התובעת). הנתבע התחיל לקבל טיפול כימותרפי לפחות למשך 6 חודשים (עמ' 34, 10), ומתן הטיפול התעכב כי: "היה לו אסור להתחיל בטיפול בזמן שאני בהריון" (עמ' 34, 11-12; סעיף 19 לתצהיר התובעת). עוד במהלך ההריון יידע הנתבע את התובעת ש"הוא לא מרגיש טוב ושהוא רוצה לעזוב לגאורגיה" (עמ' 31, 3-4), אך לבסוף נשאר לבקשתה: "אני התחננתי שלא ייסע ולשמחתי ידך שלי שלא ידעתי, הלך ודיבר איתו ושכנע אותי" (עמ' 38, 7-8). התובעת ובני המשפחה ניסו לסייע לנתבע, והוא אף שני קורסים מקצועיים (את הקורס השני הפסיק באמצע), אך הרגיש שאינו מסוגל לעמוד בדרישות התובעת והוריה: "אשתי חשבה שאני יכולתי גם לעבוד וגם ללמוד אבל בתקופה הזאת אני למדתי וכשראיתי [נקטע] הגעתי לרגע שהסכמנו שאני עוזב את הארץ לא ראיתי את עצמי פה אז הפסקתי את הלימודים" (עמ' 42, 6-8).

113. עינינו רואות, הנתבע חלה בהפטיטיס C, ולא עבד באופן רציף (עמ' 31, 10-7, 24; עמ' 38, 18). עם זאת, חרף מצבו ובהתאם ליכולתו הוא נשא בנטל הפרנסה של התא המשפחתי והכניס משכורת (נספח ג', 3 לתצהיר הנתבע), ודבריה של התובעת: "אני יכולה להגיד לך שכל העבודות שהוא עבד היה מספיק שהוא יבקש מהמקום שהוא רוצה לעזוב שיתנו לו מכתב פיטורים הוא היה מקבל" הם דברים בעלמא (עמ' 31, 28-29). בתקופות בהן היה הנתבע מובטל מעבודה, הוא הכניס דמי אבטלה כשהיה זכאי לכך (נספח ג' לתצהיר הנתבע), ומדי פעם אף עזר לתובעת בעבודתה (עמ' 34, 22).

114. בנוסף, למחלה בה חלה נקלע הנתבע למצב נפשי לא פשוט. ולראיה, בחקירה נגדית תיארה התובעת את השינוי הקיצוני שחל בנתבע: "התחננתי עם אדם אחר ונפרדתי מאחר" (עמ' 33, 5), את מצבו הנפשי של הנתבע טרם חזרתו לגאורגיה: "מוזר" (עמ' 32, 29), והיא לא שוללת שמדובר בדיכאון: "אני לא יודעת אם זה דיכאון או אם זה בחירה" (עמ' 33, 11). ולראיה נוספת, דברים שנכתבו בעמ' 3 לתסקיר מיום 4.9.2016 (נספח ג' לתצהיר הנתבע; ראו גם עמ' 27, 12; עמ' 50, 18-20, 30):

"האם סיפרה שא' הגיע לארץ ללא משפחה, הוא התקשה להסתגל למנטליות והתרבות בארץ ובעיקר התקשה למצוא ולהתמיד במקומות עבודה הוא עבד במספר עבודות זמניות כגון מחסנאי בסופר, אך לא הצליח להתמיד וחווה תסכול רב מאחר ולא התאפשר לו לעסוק בתחום שאותו למד, כמהנדס בקרת איכות. ... ככל שחלף הזמן מצבו הרגשי של א' התדרדר, האם טוענת שלהערכתה סבל מדיכאון קליני, היא הציעה ללכת איתו לבדיקה אצל פסיכיאטר, א' הגיע עמה לבדיקה אך לא שיתף פעולה בנטילת הטיפול התרופתי"

115. התובעת מודעת היטב לדברים אלה שנאמרו על ידה לעו"ס, ובחקירה נגדית היא ניסתה למזער מדבריה: "אני לא פסיכיאטרית" (עמ' 32, 11-16), לחזור מהן (עמ' 38, 23-24) ואף להסביר באמירה תמוהה: "כי אני ישבתי עם ילדה שלי בת 4 והייתי צריכה להסביר לה למה אבא נטש ולא מדבר איתה... העו"ס תחקרה אותי ליד הילדה" (עמ' 32, 17-20). אולם, אין המדובר באמירה חד פעמית של התובעת, והיא חזרה ואמרה את

הדברים גם בתסקיר מיום 4.9.2018 תמ"ש 18-05-19338) (עמ' 2 נספח ג'6 לתצהיר הנתבע). משכך, כאשר מדובר בהסבר שנתנה התובעת לעו"ס בשתי הזדמנויות שונות, ורק כעת היא מסבירה את דבריה באופן אחר (עמ' 33, ש' 13), ואף מנסה ליצור את הרושם שאין הלימה בין אמירות של הנתבע בזמן אמת לבין התנהגותו (עמ' 27, ש' 4-5), אין ליתן משקל ממשי לדבריה לפיהן הנתבע היה יכול לתפקד באופן רגיל (עמ' 33, ש' 1), ולא בכדי היא הציעה לנתבע לחזור לגיאורגיה כדי להשתקם בסביבה בטוחה ומוכרת (עמ' 26, ש' 16; עמ' 2 נספח ג'6 לתצהיר הנתבע).

116. על בסיס כל האמור לעיל שוכנעתי כי הנתבע עבד ותרם לבית פנימה ומחוצה לו, עפ"י יכולתו במצבו הבריאותי (פיסי ונפשי), ולא מתוך ניצול או חוסר תום לב. משכך, אין לדבר בלשון הפסיקה על "היעדר מעש משמעותי" מצד הנתבע (לעניין זה השוו: תמ"ש 18044-02-09 ע.י. נ' פ.י. (27.1.2011); תמ"ש 28810-12-09 ש.א. נ' מ.א. (27.3.2012); תמ"ש 12950/03 מ.ד. נ' ר' מ' (2.1.2008); תמ"ש 11849-07-10 ט.א. נ' מ.א. (6.4.2011); תמ"ש 1066/06 נ.ש. נ' ש.ל (30.5.2011); תמ"ש (פ"ת) 38559-05-11 ת.ס. נ' ט.ד. (1.12.2013)).

117. לאור האמור לעיל אין לקבל את הניסיון להציג פער משמעותי בתרומה של התובעת לצבירה הכספית והרכושית של הצדדים.

118. בנוסף, אין לקבל את הניסיון להציג פער ניכר באפשרויות הכלכליות של הצדדים עת יצאו לדרכם החדשה. אמנם הנתבע קיבל מאמו במתנה דירה בגאורגיה (עמ' 39, ש' 33). אולם, ספק שמדובר בדירה יקרה (דירת 3 חדרים, עם שירותים משותפים עם דיירים אחרים- עמ' 50, ש' 10, 16), ובכל מקרה הדבר לא הוכח בדרך כלשהי, והדירה בכלל משמשת למגורי אמו של הנתבע אשר מצבה הכלכלי אינו מהמשופרים (עמ' 39, ש' 24-16, 35; עמ' 50, ש' 8-4; סעיף 7 לתצהיר האחיינית- "אין לאמא שלו כסף").

119. לאור כל האמור לעיל, לא מצאתי כי מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות סטייה לטובת התובעת מכלל האיזון השוויוני בהתייחס לדירה או זכויות סוציאליות של התובעת.

120. לעניין הטענה של התובעת לפיה מכירת הדירה לפי יחס הרישום בטאבו יביא לעקירתה של הקטינה מהבית בו גדלה, בעוד שמרכז חייו של הנתבע בגיאורגיה בכלל – לא ברורה הטענה לעניין מרכז חייו של הנתבע, שהרי שב לישראל באוקטובר 2017 ומאז נמצא כאן, עובד ושוכר דירה, ואינו מנהל את ההליך מרחוק. מכל מקום, כשמדובר בנכס עיקרי של הצדדים, יש לאפשר לנתבע לצאת לדרך חדשה ולקבל את חלקו בדירה וכך גם יוכל, יש לקוות, לקיים את זמני השהות עם הקטינה בדירה קטנה שלו.

טענת שווי חלקו של הנתבע בדירה, ככל שייקבע, עפ"י השווי במועד הקובע

121. לטענתה של התובעת ראוי לקבוע את חלקו של הנתבע בדירה, ככל שייקבע, מתוך שווי הדירה במועד האיזון הוא המועד הקובע ולא במועד המכר. ואולם, התובעת לא עשתה דבר להשבחה של הדירה, ותשלומי משכנתא ששילמה- שילמה כדי לאפשר את המשך מגוריה בדירה המסוימת הזו, הא ותו לא.

122. לטענתה של התובעת ראוי לחשב את שווי הדירה כתפוסה לצורך ההתמחרות במסגרת כינוס הנכסים. בכל הכבוד, עניין זה כבר נדון והוכרע בהחלטה חלוטה מיום 5.4.2017, ומסגרת דיונית זו אינה דרך לשנות מההחלטה הנ"ל.

טענת קיזוז והיוון דמי מזונות משווי חלקו של הנתבע בדירה, ככל שייקבע

123. ביום 26.10.2016 הוריתי על פירוק השיתוף בזכויות בדירה וביום 5.4.2017 הוריתי כי הפירוק יבוצע בדרך של מכירה כפנויה בשוק החופשי לצד ג' המרבה במחיר. עוד קבעתי כי תמורת הדירה בניכוי יתרת הלוואת המשכנתא וכן הוצאות המכירה, תחולק בין הצדדים בחלקים שווים. על קביעה זו איש מהצדדים אינו חולק, והיא אף אושרה על ידם בפסק דין, בהסכמה, מיום 7.1.2018 ה"ט 19152-11-17.

124. למרבה הצער, הנתבע לא תמיד רואה לנגד עיניו את טובתה של הקטינה לנגד עיניו. על כך למדים הן מניסיון העבר- במהלך שהותו הממושכת בגיאורגיה הנתבע בד"כ לא הקפיד ליצור קשר עם הקטינה ואף לא שילם דבר לצרכיה, לרבות לאחר שניתן פסק דין למזונות עליו נודע לו עוד בזמן הימצאו בגיאורגיה (סעיף 47 לתצהיר התובעת; עמ' 26, ש' 5; עמ' 47, ש' 22-26, עמ' 48, ש' 1), והן מהתנהגותו של הנתבע בהווה- לאחר שנקבעו זמני שהות מסוימים לפי בקשתו (החלטה מיום 9.11.2017 ה"ט 19152-11-17), ביקש הנתבע להפחית את מס' המפגשים לפעם בשבוע בלבד (עמ' 43, ש' 30-35; פרוטוקול מיום 7.1.2018 ה"ט 19152-11-17), ולאחר שהשתנו זמני עבודתו לא ביקש להחזיר על כנם את זמני השהות הקודמים (עמ' 44, ש' 8, 22), ואף את זמני השהות המצומצמים הוא אינו מקפיד לקיים במועדס וכסדרם בתירוצים שונים: "הייתה לי בעיה לחזור, יכולתי לנסוע באוטובוס אבל לא יכולתי לחזור כי היו בעיות ברכבת. אז איפה הייתה נשאר? בחיפה?" (עמ' 46, ש' 2-3, 4-7, 14; וראו גם: עמ' 45, ש' 29-35; סעיף 71-72 לתצהיר התובע; סעיף 12 לתצהיר ד"ר ט.י.; עמ' 12, ש' 27, 29; עמ' 13, ש' 13), ואף אינו מבקש לתאם מפגשים חלופיים (עמ' 46, ש' 15-18). בנוסף, הוא לא שילם ואינו משלם את מלוא תשלומי המזונות (עמ' 47, ש' 34- עמ' 48, ש' 2).

125. כידוע, הכלל הוא כי המזונות משולמים מדי חודש עבור אותו חודש תשלום, ולשם כיסוי הוצאות הנגרמות בפועל, ותשלום רכיב מתוכם – מדור בפעימה אחת, הוא בגדר חריג, וייעשה רק בהתקיים נסיבות מיוחדות כאשר הדבר נדרש להבטחת מדור הקטינים. וכפי שנקבע בענ"ש (חיפה) 52149-09-16 מ.א.ר. נ' ר.א.ר. (31.10.2017):

"גם כאשר עוסקים אנו במקרה של "סרבן מזונות" – היינו אב אשר מסוגל לשלם מזונות אך נמנע מתשלומם (ודומה כי עצם החיוב במזונות קבועים מגלם בתוכו את הקביעה לפיה אותו חייב מסוגל לעמוד בתשלומם), שימוש בסמכות זו ייעשה במשורה ובמקרים המתאימים ולאחר עריכת איזון נכון בין זכות הקטינים לקבל את מזונותיהם ולהבטחת מדורם, לבין זו של ההורה החייב במזונות לממש את קניינו ולקבל לידיו במסגרת פירוק השיתוף ואיזון המשאבים את מלוא חלקו בכספי המכירה – התמורה.

126. הפסיקה קובעת כי האיזון ייערך לאחר בחינת פרמטרים כדלקמן: משך הזמן בו לא שולמו דמי המזונות; משך התקופה שבגינה ישולמו דמי המדור מראש, היינו, האם הבטחת המדור תהא לתקופה קצובה מתוך תקופת הזכאות למזונות, או עבור כל תקופת הזכאות –

עד גיל 18 שנים; האם היוון המדור ותשלומי בפעימה אחת, לא יטיל על החייב מעמסה שאין בכוחו לשאת. עם זאת, הפסיקה מדגישה: "ראוי להבהיר כי לא ניצבים לפנינו אינטרסים מאותו מדרג, וברי הוא כי האינטרס של הבטחת המדור נועד לשרת את הקטינים וטובתם על כל המשתמע מכך".

127. בעניינו, מתנהלים הליכי גבייה בהוצל"פ לגבי חוב עבר מיום 5.11.2015 עד יום 7.11.2017, ואף ניתן היתר גבייה של חוב לתקופה 5.7.2015 - 5.11.2015 (תמ"ש 23236-06-18). לעומת זאת, עפ"י החלטה מיום 15.7.2018 התובעת רשאית לקזז תשלום חודשי בגין דמי שימוש מול חוב מזונות שוטף מחודש יולי 2018 והיא אף רשאית להגדיל את חוב המזונות רק בגין ההפרש (החלטה מיום 15.7.2018 רמ"ש 21246-05-18).

128. במצבו של הנתבע ספק אם היה ביכולתו לשלם את המזונות שנקבעו בפסק הדין למזונות עת נמצא בגאורגיה (עמ' 47, ש' 25-27; עמ' 51, ש' 16-17; 52, ש' 7). יחד עם זאת, עסקינן בנתבע שלא שילם מזונות במשך למעלה מ-3 שנים, ואף לא התעניין בד"כ במצבה של הקטינה; קטינה שזכאית למזונותיה למשך עוד 9 שנים; הנתבע אינו מקפיד לפגוש את הקטינה משום ש"אם אין לי אגודה אז אני נשאר בבית" (עמ' 44, ש' 31); נתבע שמתעורר ספק ממשי לגבי המשך הישארותו בישראל (הוא גר בשכירות, לבד או עם שותף, ומתקשה לעמוד בה (עמ' 44, ש' 24-26); אין לו עבודה (עמ' 44, ש' 6-15); לדבריו מצבו הכלכלי "קשה מאוד" (עמ' 44, ש' 24)), ומשכך לא ברור האם היוון המזונות ותשלומי יטיל עליו מעמסה שאין בכוחו לשאת; ובנוסף, סיכויי הגבייה ממנו בגאורגיה אינם נחזים להיות מבטיחים על אף שבבעלותו נכס מקרקעין שם, אך כאמור מתגוררת בו אמו הקשישה.

129. בנסיבות אלה, בהנחה שהתובעת מעוניינת לרכוש את חלקו של הנתבע בדירה וכדי להבטיח את המשך מגוריה של הקטינה בדירה, מתחייבת המסקנה כי יש לאפשר לה לעשות כן באמצעות קיזוז סכום החוב בהוצל"פ וכן סכום מזונות ומדור מהוון (היוון 3%) למלוא התקופה עד הגיע הקטינה לבגירות.

הלוואה משנת 2011

130. התובעת טוענת להלוואה בסך \$4,000 שהתקבלה בשנת 2011 מקרוב משפחתה, מר ג.ס. לטענתה, ההלוואה כבר הוחזרה על ידה, והיא מבקשת לחייב את הנתבע במלוא ההחזר.

131. קיומו של חוב ההלוואה הנטען לא הוכח, למשל ע"י תצהיר של הגורם המלווה. בנוסף, לא הוכח החזר החוב ואין אפשרות ללמוד על כך מתדפיס בנק המראה חיוב באשראי לכאורה לרכישת כרטיסי טיסה מתנה של ג.ס ע"י החזר ההלוואה (ת/6). גם עדויותיהן של האחיינית (סעיף 16 לתצהיר) ושל גב' ק' בעניין זה (סעיף 6 לתצהיר) בעניין זה הן עדויות מפי השמועה, אשר משקלן אפסי או למצער נמוך.

132. לאור כל האמור לעיל אין אפשרות לקבל את טענתה של התובעת. אולם, גם אם היה מוכח החוב הנטען, אזי אין סיבה להשיתו במלואו על הנתבע בלבד אלא לכל היותר את מחציתו בלבד, שהרי אף לשיטת התובעת והעדה מטעמה גב' ק' מדובר בכסף שנועד לתשלום המשכנתא.

חוב לביטוח לאומי

133. בחשבון המשותף של הצדדים מס' XXX בבנק דיסקונט (להלן – "החשבון המשותף") הוטל עיקול בגין חוב של הנתבע.

134. התובעת הביאה אסמכתא על מימוש העיקול בסך 5,638 ₪ ביום 30.5.2018 (בקשה מס' 8).

135. הנתבע מסכים שיש לזקוף את החוב לחובתו בלבד (סעיף 15(ד) לסיכומים).

תכנית חסכון לקטינה

136. הצדדים מסכימים כי כספים בתכנית חסכון מס' XX המתנהלת בחשבון המשותף שנצבר בה סך של כ- 8,400 ₪ במועד הקובע, אינם ברי איזון, והם מיועדים לקטינה (סעיף 154(יד) לכתב התביעה; סעיף 15(ה) לסיכומי הנתבע; נספח א' להודעה מיום 25.6.2019).

חשבון משותף

137. בדיון ביום 28.2.2019 הסכימו הצדדים כי הנתבע יצא מהחשבון המשותף (עמ' 53, ש' 20-19).

138. יתרת הזכויות בחשבון המשותף במועד הקובע ברת איזון, למעט כספים בתכנית החסכון הנ"ל (נספח ד' לתצהיר הרכוש של התובעת).

סוף דבר

139. לפיכך אני קובעת כדלקמן:

א. הנכסים (דירה, זכויות סוציאליות/ פנסיוניות ע"ש הצדדים, זכויות בחשבון משותף מס' XX בבנק דיסקונט, למעט תכנית חסכון) שנצברו לצדדים ו/או מי מהם בתקופה מיום 25.7.2008 עד יום 6.6.2014 יאוזנו בין הצדדים, בחלקים שווים.

ב. זכויות סוציאליות/ פנסיוניות שנצברו מיום 25.7.2008 עד יום 6.6.2014, וטרם בא מועד מימושן, יאוזנו במועד פרעון של זכויות אלה, אלא אם יסכימו הצדדים על היוון.

ג. פירוק השיתוף בדירה ייעשה בהתאם להחלטה מיום 5.4.2017 ופסק דין מיום 7.1.2018, ועל כונסי הנכסים להגיש בקשה למתן הוראות במידת הצורך במסגרת הדיונית הרלוונטית.

ד. במקרה שתרכוש התובעת את חלקו של הנתבע בדירה, אזי יופחת מחלקו של הנתבע סכום קיזוז והיוון כאמור בסעיף 129 לעיל. ב"כ הצדדים יערכו את התחשיב בתוך 14 יום, וככל שאין באפשרותם לעשות כן יוכלו להסתייע בשירותי רו"ח שזהותו תקבע על ידם, ויישאו בשכרו בחלקים שווים.

ה. הצדדים יפעלו בתוך 14 יום להסדרת רישום תכנית החיסכון ע"ש הקטינה כאמור בסעיף 136 לעיל.

ו. הנתבע ישלם לתובעת את הסכום האמור בסעיף 135 לעיל בתוך 30 יום, אחרת ישא הסכום ריבית והפרשי הצמדה כחוק ממועד החיוב ועד מועד התשלום בפועל.

140. בנסיבות העניין, כאשר רוב התביעה נדחתה, היה מקום לחייב את התובעת בהוצאות משפט. עם זאת, בנסיבות בהן הנתבע מיוצג מטעם הסיוע המשפטי, ולפנים משורת הדין, איני עושה צו להוצאות.

141. המזכירות תשלח את פסק הדין ותסגור את התיק.

ניתן היום, י"ג אלול תשע"ט, 13 ספטמבר 2019, בהעדר הצדדים.

סגלית אופק, שופטת